

občinski poročevalec

ŠT. 12

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA DOMŽALE Domžale, 1. avgust 1980, Leto XIX

OB 27. JULIJU

Mesec julij bo v zgodovini jugoslovanskih narodov, kakor tudi v naši občini ostal zapisan z veličastnimi črkami, kajti tega meseca 1941 je bilo toliko pomembnih dogodkov in sprejetih toliko življenjskih odločitev, kot nikjer drugje v zasužnjeni in vojskujoči se Evropi. Rdeča iskra upora je zažarela 4. julija, ko je Komunistična partija Jugoslavije z vsemi naprednimi silami sprejela sklep o množični vstaji na celotnem jugoslovanskem ozemlju. Povsod so se začele priprave na neenakopraven spopad s sovražniki in domačimi izdajalci. Sredi krvave Evrope so nastala prva osvobodjena ozemlja, oblikovale so se prve partizanske enote, povsod so nastajala žarišča množičnega upora.

Za naše kraje in ljudi je pomemben 25. julij 1941, ko so se v Vočjem potoku sestali člani vojnorevolucionarnega komiteja in sprejeli odločitev, da se začne množična vstaja proti sovražniku. Takšna odločitev je še tesneje strnila vrste tistih, ki so v noči 27. julija začeli izvajati skrbno načrtovane akcije in prvič dokazali sovražniku, da njegov miren obstoj na tem območju ne bo lahek in da se pripravljajo za vsako ceno braniti cilje in želje, ki so jih kovali že pred začetkom vstaje in ki so jih pogosto podžigale delavske stavke. Začetne akcije sicer niso okupatorju prizadejale velike gmotne škode, njihova pomembnost je v tem, da so Nemci občutili, da so se ljudje pod Kamniškimi planinami uprli in da se je proti njim začel načrten množičen upor.

Štiriletni narodnoosvobodilni boj je čas, ki je v naši zgodovini enkrat in neponovljiv. Res je tekla kri, padale so nedolžne žrtve, gorele domačije, vasi in mesta, gospodarili sta lakota in pomanjkanje, vendar bo ta čas ostal svetel

zgled, kako se je potrebno boriti za življenje, obstoj in svobodo tudi takrat, ko sovražnik tega ne pričakuje. In v tem se je kalila tudi revolucionarnost in odločenost najširše volje ljudi, da z narodnoosvobodilnimi odbori začrtajo pot novi ljudski oblasti, kjer bo lahko vsak sodeloval pri političnih in družbenih odločitvah.

V zadnjih letih smo mesec julij povezali s številnimi krajevnimi prazniki, ob katerih se spominjamo dogodkov iz našega boja in revolucije in ocenjujemo tisto, kar smo v povojni graditvi uspeli storiti za bogatejši in lepši naš vsakdan. Razvili smo sistem samoupravljanja in delegatskih odnosov, postavili smo delovnega človeka in občana v ospredje humanih odnosov in vsemu svetu stalno dokazovali, da smo iz boja in revolucije prišli kleni in čvrsti, odločni braniti prav vse pridobitve, ki smo jih izbojevali.

Zaradi tega se tudi sedaj zavedamo, da mora biti naša odločenost ravno takšna, kot je bila nekdanja, kajti tako bomo premagali težko gospodarsko situacijo in dosegli ustalitev na vseh področjih družbenega življenja. Pri tem pa bomo morali imeti tisto odločenost, kot smo jo imeli nekdanj, in če jo bomo povezali še z odgovornostjo, potem bomo zmagali. Vedno smo bili uporni in čvrsti, vedno smo znali v boj pritegniti vse dobro misleče ljudi, zato tudi v tem boju ne bomo poraženi. V naši zavesti je odločenost, da moramo naprej po Titovi poti, ki nam pomeni vse, našo voljo do dela, našo odgovornost do vseh padlih, do nas samih in bodočih pokolenj, ki bodo uživali sadove svobode in naše povojne socialistične graditve novega sveta in novih medsebojnih odnosov.

Kušar

Občinski poročevalec, glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva občine Domžale izhaja dvakrat mesečno, vsa gospodinjstva v občini ga dobivajo brezplačno. Glasilo ureja uredniški odbor v sestavi: Karel Kušar, Matjaž Brojan, Maks Jeran, Franc Tekavec, Darko Gognjavec, Marjan Božar, Matjaž Repnik, Ivana Seifert in Jože Skok. Glavni urednik: Karel Kušar tel. 721-082, odgovorni urednik: Matjaž Brojan, tel. 721-636, tehnični urednik: Franc Ravnikar, tel. 721-082. Glasilo izhaja v nakladi 12.000 izvodov in ga tiska Delavska univerza Domžale. Rokopise sprejema odgovorni urednik, Ljubljanska 94, Domžale, naročene oglašne sprejema Delavska univerza Domžale, Kolodvorska 6. Rokopisov ne vračamo, fotografije pa le izjemoma. Glasilo je na podlagi sklepa številka 421-1/72 z dne 26. 11. 1974 Sekretariata za informacije, Izvršnega sveta SR Slovenije oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

Glasilo je bilo dne 25. 7. 1970 odlikovano s Priznanjem Skupščine občine Domžale za uspešno informiranje, dne 24. 4. 1974 pa s srebrnim Priznanjem Osvobodilne fronte slovenskega naroda za uspešno informiranje delovnih ljudi in občanov občine Domžale.

V Rudniku so se zbrali tudi preživeli udeleženci tragedije. Od leve proti desni: Jože Rženičnik; Marija Avbelj-Nadja, Jakob Zanoškar-Saki. Marija Avbelj je med drugim za Dan vstaje dobila tudi zvezno plaketo ZZB NOV Jugoslavije za svoje delo v času NOB in pri izgradnji domovine

Partizanska grafika 7a

Slovenska tiskana beseda ni zamrla niti v času vojne, čeprav so bili pogoji za tiskanje dokaj težavni. Vodstvo Komunistične partije in Osvobodilne fronte se je zavedalo pomembnosti tiska, saj je to tisto sredstvo, s katerim se je bilo mogoče boriti proti sovražnikovi propagandi in oblikovati javno mnenje. Prav zaradi tega so bila mnoga prizadevanja usmerjena v to, da se organizirajo partizanske tehnike na vsem zasedenem ozemlju.

Za takšno delo pa je bila potrebna široko razpredena mreža ilegalnega tiska in veliko zanesljivih ljudi, ki bi tisk širili med ljudstvom. Še posebej važno pa je bilo pripravljati ustreznih skrivališč — bunkerjev. Tem vprašanjem je Centralna tehnika posvečala veliko pozornost. Sredi maja 1941 je začel ponovno izhajati Slovenski poročevalec, ki ni bil samo informativno glasilo, temveč je prinašal tudi članke in smernice za delo ter je s tem postal pomemben člen v organizaciji osvobodilnega gibanja.

Z vstajo na Kamniškem območju je dobila svoje prve zametke tudi partizanska tehnika, saj je prva vojaška tehnika delovala v Raškiški četi, v kateri so borci s skromnimi pripomočki pripravljali razglase o mobilizaciji in druga obvestila. Ta tehnika je septembra

1941 zamrla, da bi se v začetku marca 1943 znova prebudila in se razmahnila v pomemben člen informativno propagandne dejavnosti. Vodila sta jo Viktor Stražišar — Silvester in Albin Vengust — Hrast. Novembra 1943 je bilo v Kamniškem območju že šest tehnik. Vendar pa niso mogle zadostiti vsem potrebam po svobodni besedi, ki je vse bolj prodirala v zavest ljudi, in je kaj kmalu narekovala organiziranje ilegalnih tiskarn. Sredi decembra so v Srajevi opekarni v Radomljah med kockami gline napravili prostor, v katerem so postavili tiskarske stroje. Toda zaradi nevarnosti izdaje so stroje sredi februarja 1944 preselili v bunker v Rudnik, ki sta ga gradila dva domačina. Takrat je tiskarna dobila šifro 7A. V času do (Nadaljevanje na 2. strani)

Predstavljamo predsednika izvršnega sveta Hermana BREZNIKA:

Pogledi v prihodnost

Na zadnjih zasedanjih zborov delegatske skupščine 14. in 15. julija so delegati volili novega predsednika izvršnega sveta skupščine občine Domžale, ker dosednji predsednik Edvard PETERNEL odhaja na opravljanje nove delovne dolžnosti direktorja delovne organizacije TOSAMA.

Po usklajevalnem postopku, ki je potekal v široki javni razpravi, in ki je bil sklenjen v organih Socialistične zveze, je bil za novega predsednika izvoljen Herman BREZNIK, dosednji direktor DO TEKSTIL – TOZD FILC Mengeš.

V današnji številki predstavljamo tovariša Hermana Breznika in razgovor z njim o nekaterih pomembnih vprašanjih, ki neposredno zadevajo delo in življenje v občini, predvsem pa poglede na nadaljnjo usmeritev.

Herman Breznik

Iz obrazložitve, ki je bila podana na vseh treh zborih delegatske skupščine povzemamo naslednje podatke:

Herman Breznik je bil rojen 16. aprila 1931 na Podrečju v občini Domžale. Izhaja iz napredne delavske družine, ki je bila med vojno izseljena.

Osnovno šolo je obiskoval v Dobu, nižjo gimnazijo v Domžalah in kasneje tehnično srednjo šolo tekstilne smeri. Najprej je bil zaposlen v VATI, kasneje v TOSAMI, nekaj časa kot gospodarski referent na Gasilski zvezi LRS, sedaj pa že 17 let dela v FILCU v Meng-

šu, kjer je bil najprej tehnični vodja, od leta 1973 pa direktor delovne organizacije oziroma TOZD.

Ves čas je družbenopolitično zelo aktiven in je član ZKS od leta 1955. Opravljal je mnoge odgovorne funkcije: organizacijskega sekretarja Občinskega komiteja ZKS Domžale, predsednika Občinskega komiteja ZMS Domžale, bil član sveta za gospodarstvo in industrijo skupščine občine Domžale, predsednik komisije za ugotavljanje izvora premoženja. Aktivno je delal na področju SLO in DS, v telesnokulturnih, kulturnih in gasilskih organizacijah, poleg tega pa je član predsedstva OK SZDL Domžale, predsednik skupščine Samoupravne interesne skupnosti za zaposlovanje in opravlja še druge družbenopolitične naloge.

Objavljamo razgovor, ki ga je imel s Hermanom Breznikom glavni uredni našega glasila Karel Kušar:

POROČEVALEC: Glede na težje pogoje gospodarjenja, bo moral izvršni svet tudi v bodoče stalno spremljati stanje v delovnih organizacijah, na področju vseh vrst potrošnje in porabe in to še s posebnim poudarkom glede uresničevanja letošnjega gospodarskega plana. Kakšni so vaši pogledi na to in kaj menite o tem?

BREZNIK: Trenutno stanje v gospodarstvu je tisto, kateremu bomo morali tudi še naprej posvečati vso pozornost. Politiko stabili-

zacije bomo morali sprovajati s politiko doslednega zaposlovanja, z usklajevanjem denarnih tokov v TOZD in banki, z vprašanjem preskrbe z repromaterialom tistih delovnih organizacij, ki so odvisne od uvoza tega materiala. Pri tem bo potrebno doseči več na področju dohodkovnih odnosov, kajti če bodo le-ti oblikovani na pravih osnovah, potem bo mogoče prelihanje sredstev in kapitala. Takšno politiko pa moramo podpirati takrat, ko nam gre dobro, tedaj bi morali utrjevati tudi načrtni izvoz, saj bi bilo potem verjetno manj težav v kritičnih situacijah, kjer prihaja do stihijских odnosov, do nenačrtnosti na tem zelo občutljivem področju. Pri tem bi morali nujno spoznati, da se bo konjunktura na domačem tržišču zmanjševala in da bo tudi vse manj sredstev za uvoz opreme. To pa bo zahtevalo od celotnega gospodarstva večjo notranjo konsolidacijo, drugačne dohodkovne rešitve, večjo skrb za naslonitev na domače surovinske vire, boljše in smotrnejše izkoriščanje delovnega časa in tudi več delovne discipline. Posebna pozornost bo morala biti posvečena vprašanju energetike, kakor tudi večanju celotnega prihodka, kar bo preko produktivnosti dela vplivalo tudi na sam dohodek in njegovo delitev.

Vendar to velja prav za vsa področja dejavnosti, ker ne moremo reševati nekaterih vprašanj ločeno. Pri tem bi rad poudaril, da bomo morali povsod dosledno izvajati sprejete naloge in zaostri odgovornost pri vseh delih in nalogah in še bolj poglobljeno delati s samoupravnimi in delegatskimi organi. Kajti vse odločitve morajo biti oblikovane odgovorno, predvsem pa na kristalno čistih odnosih.

POROČEVALEC: Nahajamo se sredi razprav o srednjeročnem planu za obdobje 1981 – 1985. Kaj je tisto, ki bi moralo priti v ta dokument in za kaj se bo potrebno prizadevati?

BREZNIK: Rad bi izpostavil, da bo politika na področju investicij še bolj zahtevna in bo izhajala iz dohodkovnih odnosov in povezav in usklajenih programov v okviru bančnih sredstev. Prav na teh osnovah bo potrebno priti do realnih virov, ki bodo ustvarjeni v tem srednjeročnem obdobju in na katerih bomo edino lahko izdelali plane za področje skupne in splošne

porabe. Če izpostavljamo nekatere prioritete na področju šolstva, zdravstva, otroškega varstva, socialne in komunale, moramo poznati vse elemente, to pa pomeni tudi odstranjevanje zaprtosti med delovnimi organizacijami in krajevnimi skupnostmi. Prodreti mora v sleherni sredino zavest, da vse gradimo z družbenimi sredstvi, ker drugih ni, in da se bomo morali vedno boriti za poenotenje stališč in za izenačevanje pogojev. To pa ne more biti samo stvar „organov“, ampak vsakega delavca – občana in vseh subjektivnih sil v vseh sredinah in na vseh nivojih.

Še prav posebno pozornost bomo morali vsi skupaj posvetiti prostorskemu planiranju in to tudi za daljše obdobje. Le tako bomo lahko smotno gospodarili s prostorom in spravili v nujno potrebne okvire vse od kmetijstva do oblikovanja posameznih mest in naselij.

POROČEVALEC: In kaj bi radi povedali ob koncu razgovora?

BREZNIK: Rad bi še enkrat podčrtil naslednje:

– uspešno bomo razreševali probleme in težave le tedaj, če bo sleherni izmed nas vedel, da predstavlja pomemben člen v verigi samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja;

– dosledneje se bomo morali zavedati pravic, predvsem pa dolžnosti, ki izhajajo iz zakona o združenem delu, kajti njegova vsebina prinaša prav vse, kar moramo sprovesti na področju gospodarjenja, razporejanja dohodka in samoupravljanja;

– ob vseh ostalih naporih pa bo potrebno poskrbeti tudi za športno-rekreativno in kulturno življenje občanov v krajevnih skupnostih, posebno pa še v večjih središčih, kjer imamo dovolj različnih kadrov, pa ne najdemo pravih oblik, kot to najdejo v manjših krajih.

POROČEVALEC: Hvala za vaše odgovore z željo, da bi izvršni svet, ki je bil imenovan istega dne kot vi, pod vašim vodstvom bil ravno tako uspešen kot dosednji in da bi izoblikovane vezi med delegatsko skupščino, družbenopolitičnimi organizacijami in samoupravnimi skupnostmi ter celotnim združenim delom tudi vnaprej bile čvrste, kar pomeni tudi garancijo za skupno razreševanje vsega dela in življenja v občini.

(Nadaljevanje s 1. strani)

avgusta, ko je bila zaradi varnosti preseljena v Kamniško Bistrico, so v njej ponatisnili dve številki Kmečkega glasa, dve številki Ljudske pravice, sedem števil Slovenkega poročevalca. Natisnili so tudi brošuro Josipa Bidmarja Lik maršala Tita, Odloke II. zasedanja AVNOJ-a, ustavo Sovjetske zveze, ki so jo začeli stavljati že v Radomljah, veliko letakov, obrazcev in drugega drobnega tiska ter Slovarček tujk.

Po preselitvi tiskarne so bunkerje v Rudniku koristili politični aktivisti v kamniškem okrožju. Toda 6. januarja 1945 je prišlo do tragedije. Zaradi izdaje je sovražnik

napadel bunkerje, ko je bil v njih sestanek političnih aktivistov. Le nekaj se jih je rešilo, trinajst je bilo ujetih in naslednji dan ustreljenih v Vrhovljah, vsi drugi pa so padli ali si sami vzeli življenje, da ne bi padli v roke sovražniku. Ta dan je padel tudi Edvard Peternel – Tinko, tedanji sekretar Okrožnega komiteja KPS Kamnik.

Tako je Rudnik zapisan v zgodovini narodnoosvobodilnega boja dvakrat: kot kraj, kjer je delala partizanska tiskarna in širila slovensko besedo v najtežjih časih in kot kraj, kjer se je odigrala ena izmed največjih tragedij v zadnjih mesecih boja za svobodo.

/Iz govora Antona Pengova na Rudniku/

Na julijskem zasedanju vseh zborov delegatske skupščine so se predsedniki: družbenopolitičnega zbora Boris Lenček, zbora združenega dela Lado Škrjanc in zbora krajevnih skupnosti Vera Vojska v imenu delegatov in družbenopolitičnih organizacij zahvalili dosedanemu predsedniku izvršnega sveta EDVARDU PETERNELU za uspešno opravljanje funkcije, za plodno sodelovanje na vseh področjih dela, za uspešno sodelovanje izvršnega sveta z delegatsko skupščino in mu istočasno zaželeli veliko delovnih uspehov pri opravljanju novih delovnih dolžnosti na mestu direktorja delovne organizacije TOSAMA.

Šola Vencija Perka do roka

Ob obravnavi informacije o uresničevanju programa tretjega samoprispevka za graditev ter obnovo šol, so delegati na sejah Občinske izobraževalne skupnosti in Skupščine občine Domžale postavili tudi vprašanje o stanovanjski hiši tov. Katarine Čebokli in o nadomestni gradnji za ta objekt.

Objavljamo odgovor na to delegatsko vprašanje, ki ga je tov. Jakob Černe posredoval na družbenopolitičnem zboru občinske skupščine kot poročevalec pri tej točki dnevnega reda.

Dela na novogradnji Osnovne šole Vencija Perka hitro napredujejo in šola bo pripravljena za sprejem učencev ob začetku šolskega leta

Zadeva o nadomestni gradnji za tovarišico Katarino Čebokli je zelo zahtevna. Stara hiša ni motila graditve poslopja nove Osnovne šole Vencija Perka in tudi na dokončanje objekta ne more imeti vpliva. V jeseni leta 1978 in spomladi 1979 pa bi se nam lahko dogodilo, da bi zaradi pravdarstva imeli še danes prazno zemljišče. Tako pa lahko ugotavljamo, da je šola v sklepni fazi graditve. Drugo vprašanje je skladnost z menjalno pogodbo, ki sta jo podpisali Samoupravna komunalna interesna skupnost in

tovarišica Katarina Čebokli. Na tej osnovi je navedena skupnost zgradila nadomestno zgradbo v Domžalah ob Krakovski ulici. Pred vselitvijo tovarišice Katarine Čebokli je bilo ugotovljeno, da nastaja razlika med vrednostjo nove nadomestne gradnje in med vrednostjo njenega zemljišča ter nepremičnin na njem. Razlika je nastala, ker za stare zidove ni moč zgraditi novih v enaki vrednosti in zato, ker je imela tovarišica Katarina Čebokli dodatne zahteve glede izvedbe novega objekta. Vmes je posegel

Hiša tov. Katarine Čebokli, ki bo stala vse dotlej, dokler ne bo zadnja besedo reklo sodišče

Občinski javni pravobranilec, ki opozarja na razliko med obema vrednostima.

Samoupravna komunalna interesna skupnost občine Domžale je pripravila za tovarišico Katarino Čebokli več variant, ki so zelo ugodne tudi za lastnico, s tem da so v skladu z zakonskimi določili in ne omogočajo neopravičenega bogatenja posameznika na račun družbene skupnosti. Lastnica stanovanjske zgradbe ob šoli nobene od teh variant ni sprejela in vztraja, da dobi celotno vrednost, kar pa sedaj ni mogoče.

Zadevo bo obravnavalo sodišče, ki bo dokončno odločilo, katero vrednost in v kakšni obliki jo tovarišica Čebokli lahko prejme.

Z namenom, da ne bo prišlo do

zastoja pri graditvi šole, je že pripravljen načrt za napeljšavo vodo-voda in kanalizacije tudi v primeru, da te hiše do začetka pouka še ne bomo porušili. Doseči je potrebno pogojno vselitev otrok v novo šolo do dokončne odločitve.

PRIPIS:

Odgovor je obravnaval Izvršni odbor Samoupravne komunalne interesne skupnosti na svoji 59. seji dne 18.7.1980 ter se z njim v celoti strinja. V eni od prihodnjih števil „Občinskega poročevalca“, bo Samoupravna komunalna interesna skupnost o tej problematiki podala podrobnejšo obrazložitev.

Samoupravna komunalna interesna skupnost
Domžale

STANJE V NAŠIH TRGOVINAH SEDAJ IN V BODOČE:

Preskrba, pralni praški, kava, kurjava

Že dalj časa potrošniki ugotavljajo, da založenost trgovin ni takšna kot bi morala biti. Ne gre samo za že kronično pomanjkanje pralnih praškov in kave, ampak tudi za nekatere vsakodnevne prehranske artikle: olje, sladkor, moko in tudi z zelenjavo ni vedno najbolje. Ker smo hoteli na številna vprašanja potrošnikov dobiti vsaj nekaj odgovorov, smo obiskali trgovsko podjetje Napredok in direktorja Staneta Skoka. In kaj smo zvedeli?

POROČEVALEC: Vsakodnevno ugotavljamo, da v naših trgovinah ni dovolj najnujnejših življenjskih artiklov, kot so moka, olje in sladkor. Kakšna je resnična založenost vašega podjetja s temi artikli?

SKOK: Najprej bi rad opozoril, da stanje ni kritično, čeprav smo priča večkrat tudi „potrošniški mrzlici“, ki pa se neupravičeno pojavlja. Res so prisotne nekatere težave, ki so posledica tega, da nismo vedno v stanju iz 50 kg vreč prepakirati te artikle v manjše količine, kar ima za posledico, da izgleda, da teh artiklov ni.

POROČEVALEC: To pomeni, da imate teh artiklov dovolj v skladišču. Ali ste kaj ukrenili, da bi bil razvoz po trgovinah večkrat na dan in da bi do teh artiklov lahko prišli tudi tisti, ki dopoldan delajo?

SKOK: Naj navedem nekaj števil, iz katerih bo razvidno tudi „navidezno“ pomanjkanje. Tako smo sladkorja v prvih petih mesecih letošnjega leta prodali za 1/3 več kot enakem v lanskem obdobju, moka in olja pa za okoli 25 % več. V tem moramo iskati tudi vzroke, da so včasih police prazne. Pri tem bi rad poudaril, da moka ni bila šestokrat na dnevnem redu, večkrat sta bila sladkor in olje. Glede sladkorja se bodo zadeve spremenile, glede olja pa že sedaj dobro sodelujemo s TOZD Oljarna, kjer dobivamo velike količine olja in trenutno imamo na zalogi 15.000 steklenic, kar pomeni, da ne bo prihajalo do večjih težav pri teh artiklih.

Glede samega dovoza pa smo se

Stane Skok

s skladiščem in vodji trgovin dogovorili, da jim bomo dovažali potrebne artikle trikrat dnevno, posebno še tam, kjer je več potrošnikov in tudi ob tistih nakupovalnih dnevih, ki so značilni za posamezna obdobja.

POROČEVALEC: Upajmo, da se boste držali tega dogovora in da se bo s tem stanje pri teh artiklih izboljšalo. Zanima pa nas tudi, kako je z zelenjavo in sadjem, saj trgovine niso založene tako, kot bi morale biti?

SKOK: Okrog zelenjave in sadja je bilo že dosti govora. Za oskrbovanje naših trgovin se poslužujemo dveh groštev, in sicer ŽIVILA Kranj in EMONA Ljubljana. Z obema imamo sklenjen samoupravni sporazum, robo pa naročamo dnevno. Vzeti moramo tisto,

(Nadaljevanje na 4. strani)

kar pač dobimo in zaradi tega tudi kvaliteta ni takšna, kot bi morala biti.

Osnovno vprašanje, ki se postavlja pri tem pa so dovolj velika in sodobna skladišča, kjer bi lahko imeli tudi večje količine in jih po potrebi pošiljali na trg. Teh pa nimamo in tako smo pač odvisni od dnevne dobave. Pereče vprašanje je tudi tržnica, o kateri smo že veliko razpravljali, vendar še nismo našli ustreznih rešitev.

POROČEVALEC: Okolica Domžal je znana, da pridobiva veliko zelenjave in sadja ter tudi drugih kmetijskih proizvodov. Ali kaj sodelujete s kmeti in kako je s kmetijsko kooperacijo?

SKOK: Z nekaterimi proizvajalci zelenjave se dogovarjamo, vendar nismo v celoti uspeli zainteresirati posameznike za dolgoročno sodelovanje. Vzroki so znani, cene so tiste, ki oblikujejo ponudbo na tem področju. Več bo potrebno narediti na dohodkovnih odnosih in tudi s kmetijsko kooperacijo navezati stike, saj bi tako zagotavljali zelenjavo in sadje skozi celo leto.

Če kje rabimo boljšo organiziranost, potem bi morali ravnati na tem področju imeti „Preskrbovalno skupnost“, ki bi spodbujala tako zasebnike kot tudi kooperacijo. Nekaj takega sicer obstoja v okviru Živilske poslovne skupnosti Slovenije, vendar se tudi tu srečujemo s konjunkturo in motnjami na tržišču. Več pa pričakujemo znotraj SOZD Pomurka, saj se dogovarjamo, kako bi vključili to pomembno preskrbovalno področje v naš srednjeročni program. Jeseni bomo skušali nadaljevati s takšnimi akcijami, kot je bila v lanskem letu s krompirjem, ki smo ga odkupili in vskladiščili pri zasebnih proizvajalcih in ga po potrebi dostavljali trgovinam skozi vse leto. Vemo sicer, da to ni rešitev za vse artikle, vendar bomo tako sodelovanje pospeševali.

POROČEVALEC: Za pralne praške in kavo se tudi zanimamo, saj so to artikli, ki jih stalno primanjkuje. Ali so kakšni izgledi, da se to vprašanje vsaj delno reši?

SKOK: Pralni praški so poglavje zase. Mi kot trgovina nimamo skoraj nobenega vpliva na „delitev“ ker je to v pristojnosti republiških organov. V občini nimamo nobenih tovrstnih rezerv. Vemo le toliko, da bomo dobili približno polovico od izkazanih potreb. To pa pomeni, da bo to še dolgo odprto vprašanje. Količine se v republiškem merilu delijo po določenem ključu, in tako bomo sedaj dobili 6,5 tone pralnih praškov, kako bo v bodoče pa ne vemo.

Glede kave pa se bo stanje kmalu izboljšalo, saj je odprto le vprašanje cen. Kakšna bo, še ne vemo. Imamo dogovore z DROGO Portorož, vendar tudi pri tej nabavi ostaja odprto vprašanje deviznih sredstev. Glede sedanje cene pa bi rad povedal, da so različna tolmačenja koliko trgovina pri tem zasluži. Pri sedanji ceni je za kilogram kave dobil grosist 2,35 din, trgovina pa 22,80 din s tem, da je v tej številki

vštet tudi 75 % davek. Trenutno zalagamo bifeje, restavracije in gostinske objekte po dnevnih cenah, nimamo pa dovolj kave za maloprodajo in to zaradi cene. Ko bo rešeno to vprašanje, bomo dobili dogovorjene količine kave in jo sproti dostavljali trgovinam.

POROČEVALEC: Čeprav smo sredi poletja, je začetek kurilne sezone takorekoč pred vrati. Ali bomo kurili s premogom in drvmi?

SKOK: Stvari ne bodo enostavne. Pravočasno smo naročili premog in to v količinah, ki so prejšnja leta zadostovale. Sklenili smo pogodbe za 12.000 rjavega in za 10.000 ton lignita. Toda obveščeni smo, da bomo prejeli samo polovico naročenih količin. Pred kratkim nas je Rudarsko energetski kombinat Velenje obvestil, da bomo prejeli od naročenih 10.000 ton samo 3.600 ton. Čeprav imamo sklenjen samoupravni sporazum s Kurivoprometom Ljubljana, posebno še za premog s Kosova in Banovičev, tudi tega ne bomo dobili v dogovorjenih količinah.

Boljše je stanje z drvmi, ki jih imamo dovolj in to po ceni 900 din za kubični meter.

POROČEVALEC: Ali boste zaradi tega omejili prodajo premoga in ali imate kakšne analize koliko gospodinjstev se bo zaradi pomanjkanja kurilnega olja preusmerilo na trda goriva in elektriko?

SKOK: Za družbene porabnike, ki se oskrbujejo preko našega podjetja, ne bo omejitve, ki bodo sicer zadele gospodinjstva. Količinsko prodajo bomo omejili na 4 tone na gospodinjstvo in pri tem vodili dosledno evidenco.

Z analizami koliko preusmeritev bo na trda goriva ne razpolagamo, kakor tudi ne s tem, koliko premoga so potrošniki sami pripekljali iz rudnikov. Ravno tako ne vemo, koliko gospodinjstev se bo preusmerilo na termoakumulacijske peči, ki smo jih v zadnjem času veliko prodali. Skratka analiz nimamo, vemo pa, da bomo dobili le okoli 50 % naročenih količin in da jih bomo skušali čimbolj enakomerno porazdeliti potrošnikom.

POROČEVALEC: Med pogovorom ste večkrat omenili delovanje potrošniških svetov. Vemo, da ti ne delujejo in kaj bi bilo potrebno storiti na tem področju?

SKOK: Razprave o delu teh svetov so že vse predolge. Če bi jih imeli oblikovane, bi se lahko pogovarjali s potrošniki tudi o nepotrebnih „potrošniških mrzlicah“, ki so sicer delno pogojene v občasnih pomanjkanjih, več pa v samih govoricah, ki se nenadoma začnejo širiti v določenem kraju. Mislim, da bi morali tu najti tesnejše sodelovanje z družbenopolitičnimi organizacijami in preiti od besed k dejanjem, saj gre končno tudi za „politično klimo“, ki je pa na tem področju dokaj občutljiva. Potrošniški sveti bi lahko bili pobudniki, predvsem pa informatorji o resnični založenosti trgovine.

POROČEVALEC: Hvala za vaše odgovore in tudi za sugestije. Vendar bodo naši

Kako bi bilo lepo, če bi steklenice zamenjali praški, kava, moka, olje in drugi nujno potrebni življenjski artikli?

potrošniki najbolj veseli, če boste resnično zalagali police v trgovinah sproti in če boste vztrajali, da se bodo izpolnili podpisani samoupravni sporazumi. Prepričani smo, da bodo vsa ta razmišljanja spodbudila tudi ostale poklicane, da bodo drugače obravnavali

potrošniške svete in s tem pomagali sebi in trgovini, da bo organiziranost s prehrabenimi artikli v vseh krajevnih skupnostih boljša in da bo manj takimoenovanih kritičnih dni.

Pogovarjal se je:
Karel Kušar

AKTUALNO V DOMŽALAH:

Kanalizacija, križišče, drevesa

V Domžalah že dalj časa potekajo dela pri urejanju kanalizacije, kar seveda povzroča vrsto nevšečnosti v prometu in tudi drugače otežkoča dostop do posameznih javnih objektov. Poleg tega pa se med občani širi dosti govoric o tem, kaj vse bo zahtevala nova ureditev križišča v centru Domžal, takimoenovane „domžalskega rondoja“, koliko dreves bo moralo pasti in koliko časa bodo „razrite“ posamezne ceste.

Čeprav smo o tem že pisali, smo se vendar domenili za pogovor na Samoupravni komunalni interesni skupnosti, katerega sta se udeležila tajnik te skupnosti Anton Preskar in predsednik izvršnega odbora Jakob Zanoškar.

KANALIZACIJA, ki je trenutno v gradnji, bo zgrajena v dveh fazah. Prva je v teku in poteka od razbremenilnega objekta v Krakovski ulici, po Savski cesti do križišča. Ta etapa je že zgrajena, manjka samo obnova cestišča, za katerega pa je smotno počakati, da se trasa ponovno utrdi. Druga faza pa bo zajela dela v samem središču, se nadaljevala po Ljubljanski cesti do križišča s Prešernovo in proti severu do bloka, v katerem je Mladinska knjiga. Ta etapa se bo sicer nadaljevala še do križišča s Kamniško cesto, vendar dosedaj še niso urejeni vsi odkupi. Trasa bo namreč potekala po levem robu cestišča in po že izkopanem zemljišču, na katerem se gradi SPB 1. Kanalizacija bo rešila vrsto vprašanj in tudi priključitev SPB 1 in SPB 2 ter osnovne šole Vencija Perka.

Poleg tega pa pomeni tudi sanacijo obstoječe kanalizacije, saj le-ta ne zadovoljuje več sedanjim potrebam, kar se kaže tudi ob večjih nalivih, ko prihaja do poplav v Veleblagovnici, Banki, Mercatorju in še v nekaterih drugih objektih,

ki so priključeni na sedanjo kanalizacijo.

Kakšna dela bodo opravljena v samem križišču in ali je res, da bo potrebno odstraniti več dreves v vrsto Restavracije pri Pošti?

Kot ste že lahko videli, smo morali zaradi kanalizacije in ureditve križišča prestaviti spomenik padlim borcem, okrog katerega je bil sedaj speljan krožni promet.

Glede vrta smo imeli več razgovorov in to z predstavniki Napredka, ki upravlja s tem vrtom, kakor tudi s projektantom.

Prišlo bo do spremembe načrta in samo zaradi prometne varnosti je predvideno, da bo padlo eno samo drevo in ne toliko kot je bilo prvotno govora. Vendar pa bomo poskrbeli za posaditev novih dreves, saj bo to omogočala nova trasa ceste.

Ker bo novo križišče semaforizirano, bo potrebno urediti še nekatera druga vprašanja. V tem obdobju ne bo omogoče dokončno urediti križišča, kot je to predvideno z načrtom, gre namreč za

(Nadaljevanje na 5. strani)

Težka gradbena mehanizacija na domžalskih ulicah

(Nadaljevanje s 4. strani) stavbe, ki se nahajajo med Ulico talcev in Veleblagovnico. Ta del bo urejen kasneje, ko bo obdelana tudi ta površina, vendar pa ne bo bistveno vplivalo na sam promet v križišču.

Kakšna je predračunska vrednost in koliko stanejo posamezna dela?

Predračunska vrednost celotne investicije je ocenjena na preko 2 milijardi starih dinarjev. Seveda ta ocena ni dokončna, saj bodo dela in podražitve verjetno zahtevala še dodatna sredstva. Vendar pa lahko rečemo, da po dosedanjih ocenah do večjih prekoračitev ne bo prišlo.

Predračun za prvo fazo znaša 1 milijardo 250 milijonov starih dinarjev, za drugo fazo pa okoli 560 milijonov dinarjev. K temu pa moramo prišteti še naslednja sredstva: 35 starih milijonov za razširitev mostu na Krakovski cesti, 80 starih milijonov za najrazličnejšo cestno-prometno signalizacijo v času gradnje, 120 starih milijonov za prestavitve spomenika in ureditev njegove okolice, 40 starih milijonov za dodatna dela pod železniško progo. V ilustracijo lahko navedemo, da bo samo obnovljena asfaltna prevleka na Savski cesti zahtevala okoli 180 milijonov starih dinarjev.

Kaj pa semaforizacija križišča?

Vsa dela — tudi tista ob Ljubljanski cesti, ki bodo ostala za pozneje, so ocenjena na 700 starih milijonov. Dokončne finančne konstrukcije še ni, vendar bomo

skušali zadevo čimpreje rešiti. Nastaja namreč tudi vprašanje dobavnih rokov s strani proizvajalca te opreme, za katere pa vemo, da so dokaj dolgi in tudi zapleteni. Vendar, če bodo opravljena vsa ostala dela tudi to ne bo predstavljalo večjih problemov.

Od kod se zbirajo sredstva in kako je s postavljenimi roki?

Vsa sredstva, ki so predvidena v predračunu so zagotovljena s strani Samoupravne stanovanjske skupnosti, občinskega proračuna, iz izvirnih dohodkov Samoupravne komunalne interesne skupnosti in z dokaj ugodnim kreditom LB — Banke Domžale. Za vse morebitne prekoračitve pa se bomo dogovarjali z izvajalcem del VGP Hidrogradnje, ki opravlja ta obsežna dela.

Glede rokov pa lahko rečemo, da je odstopanje za približno tri tedne — vendar samo pri posameznih delih — zaradi velikega števila deževnih dni. Pri gradnji pa se izvajalci del držijo rokov in 21. julija bo opravljeno delo tudi čez železniško progo, kar bo zahtevalo veliko dodatnih del.

Na koncu razgovora smo se še enkrat ustavili pri drevesih in upamo, da se bodo vse zainteresirane strani držale dogovora, da bo „žrtvovano“ res samo eno drevo, da bodo kmalu zasadili tudi nove in da bodo vsa predvidena dela opravljena v predvidenem roku in da ne bodo dosežene prevelike finančne prekoračitve.

Pogovarjal se je:
Karel Kušar

Ali se bodo drevesa izognila neusmeljenim sekiram in žagam, ki jih hočejo podreti?

Praznovanje v Krašnji

Krajevna skupnost Krašnja praznuje vsako leto 8. julija svoj krajevni praznik. Na ta dan leta 1942 je okupator naredil najhujši zločin v njeni okolici. Požgal je vas Koreno, v gorečo hišo zmetal 16 vaščanov, vse ostale pa so izselili. Zaradi tega naj krajevni praznik spominja ljudi, predvsem mlade, ki vojnih grozot ni doživljali, da bomo vedno pripravljeni braniti priborjeno svobodo.

Letos smo krajanje praznovali praznik v nedeljo, 6. julija. Zbrali smo se pred osnovno šolo, kjer je tovarišica Vera Beguš pozdravila narodnega heroja Franca Avblja — Lojka, tovarišico Ivanka Bevk — Mico, predstavnike družbenopolitičnih organizacij občine in krajevne skupnosti. Spregovorila je o pomenu krajevnega praznika in o grozotah, ki so se pred 38. leti dogajale na Korenu. Poudarila je, da je letošnji praznik pomemben predvsem zaradi tega, ker bo podružnična šola v Krašnji, ki je bila zgrajena pred dvema letoma, dobila tudi svoje ime. **Krajanje Krajevne skupnosti Krašnja so namreč predlagali, da se šola poimenuje po komandantu Kamniškega bataljona Francu Peru — Vиду.**

Nato je narodni heroj Franc Avbelj — Lojko vsem prisotnim predstavil družino Perovih, posebno pa še komandanta Franca Pera — Vida. Perovi so stanovali na Korenu. Bili so zavedni Slovenci in so se takoj po vdoru okupatorjevih čet v Jugoslavijo vključili v narodnoosvobodilno gibanje. Že leta 1941 so bili povezani z borci Mengeško — moravške čete in drugimi borci Kamniškega bataljona. Dajali so jim hrano, jim nudili zavetje in jih obveščali o gibanju sovražnika. Štirje člani Perove družine so bili v Kamniškem bataljonu: Franc — Vido, Ivanka — Mica, Lenčka, Jože — Nande in njegov sin Jože. Lenčka in Jože sta darovala svoja mlada življenja v težkih bojih v Stranjah in na Veliki planini.

Franc — Vido je bil rojen 1.11.1919 na Korenu in je bil že pred vojno član Komunistične partije Jugoslavije in bil idejno zelo napreden. Mnogokrat se je sestajal s komunisti, med drugim tudi z Viktorjem Avbljem — Rudijem in Leopoldom Mišem. Septembra 1941 se je povezal z Osvobodilno fronto v Kamniku in takoj nato z Mengeško — moravsko četo, za katero je zbiral orožje in opremo ter dajal obveščevalne podatke. 3. aprila 1942 je bil med organizatorji napada na občino v Krašnji in je zaradi tega moral v ilegalo. Čez nekaj dni je stopil v vrste Kamniškega bataljona. 10. maja 1942 je bil večji spopad z okupatorjem na Osnovčku, kjer je postal namestnik komandanta Matije Blejca — Matev-

ža. Sodeloval je v številnih borbah in septembra postal komandant Kamniškega bataljona. Zadnji najtežji boj Kamniškega bataljona, kateremu je on poveljeval, je bil 24. december 1942 na Kostanjski planini, v katerem je padlo 16 borcev in med njimi tudi komandant Franc Per — Vido.

Spominsko ploščo, po katerem se imenuje podružnična šola v Krašnji, je odkrila Ivanka Bevk — Mica. Na tej plošči je naslednji napis: „Šola se imenuje po komandantu Kamniškega bataljona Francu Peru — Vidu“.

Ploščo je v imenu krajanov in učencev osnovne šole prevzel v varstvo kolektiv šole in predsednica Pionirskega odreda učenka Dragica Pervinšek. Po kratkem kulturnem programu so bila podeljena priznanja Osvobodilne fronte najzaslužnejšim občanom za njihovo nesebično delo pri gradnji šole in urejanju njene okolice.

Učenci so pripravili manjšo razstavo, kjer smo si lahko ogledali številne njihove domislice in risbe.

Do zaključka šolskega leta je bilo zgrajeno tudi novo športno igrišče, ki bo pripomoglo k hitrejšemu in boljšemu udejstvovanju učencev in mladine na področju športnih dejavnosti. Tudi ta pomemben objekt je bil predan svojemu namenu na sam dan krajevnega praznika. O poteku in gradnji igrišča, katerega investicija znaša 65 milijonov starih dinarjev, je govoril tovariš Marjan Štrukelj. Pohvalil je občane, ki so veliko prispevali k tej investiciji s prostovoljnimi delom in tudi ostale, ki so v denarju pomagali pri gradnji športnega objekta. Denarno pomoč so dali delovna organizacija Mojca Lukovica, Stol Kamnik in Krajevna skupnost Krašnja. O pomenu tega objekta pa je spregovoril predsednik skupščine Telesnokulturne skupnosti tovariš Emil Maver, ki je tudi otvoril igrišče. V svojem govoru je poudaril, da takšni objekti služijo predvsem za rekreacijo občanov in za gojitev različnih športnih zvrsti, ki vse pogostejše prodirajo tudi na podeželje.

Za zaključek pa sta mladinski ekipi iz Kranjske odigrali košarkarsko tekmo, v kateri so fantje le s težavo premagali dekleta.

Lada Lavrič

OBVESTILO BRALCEM

Naslednja številka OBČINSKEGA POROČEVALCA bo izšla v začetku meseca septembra.

Uredništvo

Gasilstvo v naši občini

Kar štiri najstarejša gasilska društva v naši občini praznujejo letos svoje visoke jubileje humanega delovanja pod geslom „bližnjemu v pomoč“. Gasilsko društvo Domžale, ki je najstarejše, slavi stoto obletnico svojega obstoja, gasilci v Mengšu in Dobu praznujejo devetdesetletnico svojega delovanja in tudi moravške gasilce že osemdeset let združuje gasilski pozdrav „Na pomoč“.

Ustanovitev teh naših najstarejših gasilskih društev pa ne pomeni le samo organizirano delo in boj proti požarnim nesrečam, ampak je v tedanjih razmerah avstroogrske monarhije pomenilo nekaj več, to je bil obenem tudi organiziran boj za slovenske narodnostne pravice in uveljavljanje slovenskega jezika. Ustanavljanje gasilskih društev pa nedvomno pomeni tudi velik napredek v razvoju gasilske službe pri nas in tudi drugod v svetu.

Tako, kot mnoge druge iznajdbe in pridobitve, je tudi ogenj prinesel človeštvu velik napredek, civilizacijo, pa tudi velike nesreče in gorje. Potreba po gasilski službi je torej tako stara, kot ogenj sam. Z ognjem so se morala boriti že najstarejša ljudstva. Zgodovinarji in arheologi so ugotovili, da so Kitajci, Asirci, Babilonci, Perzijci, Egipčani, Rimljani in drugi narodi za gasilsko službo skrbeli vsaj že pred 4000 leti.

Zelo pomemben za razvoj gasilstva pa je izum prve črpalke. Izumil in izdelal jo je mehanik Ktesibij v mestu Aleksandrija ob Sredozemskem morju približno 200 let pred našim štetjem. Njegov učenc

Heron pa jo je izpopolnil in izdelal uporabno za takratne razmere kar učinkovito brizgalno. Že tedaj so v mestih poznali nočne čuvaje, ki so pazili na ogenj in ljudi prebudili iz spanja. S propadom rimske civilizacije je za dolgo propadla tudi razmeroma dobro organizirana gasilska služba.

Številne požarne katastrofe v srednjem veku pa so kazale potrebe po boljši gasilski službi. Le počasi so spet nastajali požarni redi posameznih mest, ponovno so oživel nočne čuvajske službe v mestih in trgih, ki so se nam ohranili do pred nekaj desetletij. Hitrejši razvoj ročnih brizgalen in gasilnega orodja pa zasledimo šele v

Zbor gasilcev za Veleblagovnico, kjer je bila osrednja proslava domžalskih gasilcev

prejšnjem stoletju. Za gasilsko službo so tedaj skrbele občine.

Kolikor je znano je bil eden največjih požarov na našem območju leta 1834 v Mengšu, ko je pogorelo 95 domačij. Prav ta požar pa je Mengšane prisilil, da so že leta 1848 kupili v Gradcu kar dve ročni brizgalni. Prizadevanja za nakup brizgalne in drugega gasilnega orodja pa kmalu zasledimo tudi v drugih krajih: v Dobu, na Viru, v Moravčah in v Domžalah.

Prvo ročno brizgalno so Domžale dobile zaradi velike nevarnosti požarov, saj se je tedaj hitro razvijala domžalska slarnikarska industrija. Franc Bernik piše v svoji knjigi, da so brizgalno dobile leta 1872. Župan Matej Janežič je leta 1880 ustanovil Gasilsko društvo Domžale. Že tedaj so bili v društvu večinoma Slovenci. Sicer v nemščini pisana društvena pravila imajo datum 3. junij 1880. Društvo hrani tudi blagajniško knjigo, ki so jo leta 1881 začeli pisati v nemščini. Od leta 1897 pa je bilo vse uradovanje v slovenščini. O tem kolikšne težave so imeli domžalski gasilci pri uveljavljanju slovenskega jezika nimamo natančnejših poročil.

Pisatelj Janko Kersnik je leta 1888 ustanovil gasilsko društvo Brdo za področje občin Lukovica, Prevoje in Rafolče. Vendar tega društva ni več. Po osvoboditvi sta na tem območju nastali gasilski društvi Prevoje in Lukovica.

Pobuda za ustanovitev Gasilskega društva v Dobu sega nazaj v leto 1866. Tedaj je krumperški baron Rehbach v oporoki volil občini Dob dva bronasta kipa Adama in Evo za nakup gasilnega orodja. Kipa so prodali, denar — 300 gld pa so kot glavnico naložili v Mestno hranilnico ljubljansko. Rehbach se je zato odločil najbrž zaradi velike nesreče in siromaščine, ki sta jo prinesla dva velika požara. Leta 1861 je pogorelo v Dobu 7 domačij in dve kajži, 1863 pa je ogenj uničil skoraj ves Vir.

Zanimivo je tudi poročilo, da je Vinko Januš, tedaj poštar in župan občine Podrečje—Vir ter zastopnik Banke Slavije, že v letih 1873 in 1874 osnoval gasilsko društvo. Na njegovo prošnjo je Banka Slavija v Pragi pisмено obvestila župana, da bo brezplačno dala ročno brizgalno za potrebe občine Podrečje—Vir in sosednje občine. Toda zakaj je to brizgalno dobila občina Šmar-

ca ni znano.

Tudi občino Dob so še dolgo pretresali številni požari, preden se je ta odločila ustanoviti gasilsko društvo. Šele potem, ko so se dobški občinski možje na velikem požarišču v Dobu sami prepričali o nujnosti in koristnosti gasilnega orodja ter o uspešnem nastopu požarnih bramb iz Domžal in Brda, je leta 1889 vprašanje požarne brambe v Dobu vendarle prišlo na dnevni red občinske seje. Dvignili so glavnico z obrestmi vred, kar je znašalo 789 gld in kupili ročno brizgalno in drugo potrebno orodje. Tudi načelnika in podnačelnika so imenovali občinski možje. Pripravili so društvena pravila, oblast pa jih je 18. aprila 1890 potrdila. Na ustanovnem občnem zboru 24. avgusta istega leta pa se je zbralo 45 aktivnih in 25 podpornih članov. Občina je preskrbela tudi denar za gradnjo gasilskega doma, ki so ga postavili ob vaškem potočku.

Zelo slovesno pa je bilo v Dobu 28. junija 1891, ko so imeli ustanovno slovesnost. Med pomembnimi osebnostmi, ki so ta dan prišle v Dob, so Dobljani pozdravili tudi pisatelja Janka Kersnika in organizatorja slovenskega gasilstva Franca Doberleta.

V tem letu so tudi Mengšani osnovali svoje gasilsko društvo. Čeprav so imeli kot samo že omenili najmanj 42 let prej kar dve ročni brizgalnici, so razmeroma pozno osnovali društvo. Kolikor je mogoče iz ohranjenih virov ugotoviti, je za požarno varnost in za gašenje požarov skrbela občina Mengeš. Da je bil tak način gasilske službe za potrebe Mengša zadovoljiv, sklepamo potem, da niso že prej ustanovili društva.

Moravče so že leta 1873 imele svojo brizgalno, s katero so domačini uspešno gasili požare ne le v Moravčah, ampak po vsej Moravški dolini, kadar je bilo treba. Svoje društvo pa so Moravčani ustanovili razmeroma pozno. Ko je bil Janko Toman leta 1899 izvoljen za župana v Moravčah, je začel snovati gasilsko društvo, katero je leta 1900 tudi ustanovil. Moravške gasilce sta pri nakupu brizgalne in drugega orodja in potrebne opreme najbolj podpirala vaški ali tržki odbor v Moravčah in zadruga posojilnica in hranilnica v Moravčah, katere predsednik je bil dolga

(Nadaljevanje na 7. strani)

Na svečani seji ob 100. obletnici Gasilskega društva Domžale so nastopili tudi združeni pevski zbori in recitatorji

V gasilskih enotah je vedno več deklet in žena, ki aktivno delajo v posameznih društvih

V naši občini imamo veliko narodnih noš, ki nastopajo na najrazličnejših prireditvah in ohranjajo tako tradicijo iz naše narodne zgodovine

(Nadaljevanje s 6. strani)
leta Janko Toman, nadučitelj v Moravčah.

Ni namen tega sestavka, da bi sledili vsem uspehom in prizadevanjem ter vzponom in težavam s katerimi so se srečevale gasilske organizacije pri svojem humanem delu v teh desetletjih, ker je to zbrano in opisano v posebni publikaciji. Poglejmo pa na kratko praznovanja njihovih visokih jubilejev.

GASILSKO DRUŠTVO DOMŽALE

Po skrbnih pripravah so se slovesnosti ob stoti obletnici Gasilskega društva Domžale začele že z jubilejnim občnim zborom v januarju letos. Zaključne slovesnosti ob tem jubileju pa so se vrstile od 23. do 29. junija. Pokrovitelj prireditve je bila Skupščina občine Domžale, ki jo je zastopal predsednik Jernej Lenič. Sopokrovitelj pa je bila Samoupravna interesna skupnost za varstvo pred požarom občine Domžale.

V častnem odboru za pripravo praznovanj ob tem jubileju so bili Jernej Lenič — predsednik, in zastopniki: Gasilskega društva Domžale, Požarne skupnosti Domžale, Občinske gasilske zveze Domžale, Krajevne skupnosti Domžale, MK ZKS, MK SZDL, MK ZSMS, MO Rdečega križa, MO ZZB NOV, Postaje milice Domžale, Godbe na pihala Domžale, INDOK centra Domžale, Delavske univerze Domžale, Kulturne skupnosti Domžale ter Stane Stražar, Jakob Černe, Alfonz Avbelj—Savo, Feliks Hribnik in Anton Ravnikar.

Za to slovesnost so domžalski gasilci pripravili zanimivo gasilsko razstavo, ki je prikazala razvoj domžalskega društva in razvoj gasilstva na domžalskem v zadnjih sto letih. Razstavo je odprl Marjan Slatnar v sredo 25. junija ob 18. uri. Ogledalo si jo je veliko občanov, ki so v knjigi vtisov pohvalili njeno skrbno pripravo. Obiskovalci pa so izrazili tudi želje, da bi kazalo urediti stalno tako razstavo. Pokrovitelj razstave je bila DO Helios TOZD Tovarna barv, lakov in umetnih smol Količevo. V četrtek zvečer pa so Domžalčani pripravili kresovanje pri Ivotu pod Šumberkom. Povabili so sosednja gasilska društva. Srečanje gasilcev je bilo prijetno in koristno, saj so

se pogovorili tudi o skupnih nadaljnjih akcijah.

V kino dvorani so v petek predvajali ameriški barvni film o dramatični gasilski reševalni akciji Peklenski stolp. Predstave so bile tri, vse pa so bile dobro obiskane.

V soboto 28. junija ob 18. uri je bila v Domžalah pod pokroviteljstvom podjetja Alko velika medsektorska gasilsko-reševalna vaja. V prvem delu vaje so gasilci prikazali gašenje namišljenega požara na hali Komunalnega centra. Pri tem so sodelovala gasilska društva Domžale, Stob, Helios, Dob, Jarše-Rodica, Mengeš, Študa, Ihan in Pšata. Nato pa so gasilska društva Domžale, Mengeš in Helios prikazala uporabo in njihovo udarno moč treh vodnih topov. Vodo pa so črpali iz gasilskih cistern.

V drugem delu so prikazali reševanje stanovalcev iz sedmega nadstropja v ulici Ljube Šercerja. Reševanje so izvedli domžalski gasilci z uporabo drsnega prta.

Vajo je pripravil in vodil operativni štab društva: Valentin Armini, Cveto Rihtar, Marjan Slatnar, Marjan Lenarčič in inž. Milan Tomše. Zahtevna gasilska vaja je bila strokovno izvedena in si jo je ogledalo veliko občanov. Po končani vaji so se gasilske desetine zbrale na ploščadi za Veleblagovnico, kjer jih je pozdravil Marjan Slatnar — predstavnik podjetja Helios TOZD kemična tovarna Domžale. Vajo pa je strokovno ocenil in jo pohvalil delegat Občinske gasilske zveze Domžale Franc Blejc iz Mengša. Vajo so si ogledali tudi predstavniki Gasilskega društva iz Borovelj iz Avstrije, ki so

jubilantom izročili spominsko plaketo.

Ob 20. uri pa je Godba na pihala Domžale na ploščadi pred Veleblagovnico priredila prijeten koncert. Tudi tu se je zbralo precej poslušalcev.

V nedeljo 29. junija ob 9. uri pa je bila v hali Komunalnega centra v Domžalah slavnostna seja. Sejo je začel predsednik društva Marjan Lenarčič, slavnostni govor pa je imel predsednik skupščine občine Domžale in predsednik častnega odbora za pripravo jubilejnih prireditev Jernej Lenič, ki je orisal razvoj domžalskega gasilskega društva skozi sto let.

V kulturnem programu so sode-

novanje je društvo izdalo posebne spominske plakete in priznanja, ki so jih prejeli člani društva, člani častnega odbora, nekatere organizacije in društva, delovne organizacije ter posamezniki. Po sklepu občnega zbora bi moral prvo plaketo dobiti predsednik Tito, ker je pa med tem umrl, je plaketa ostala začasno v društvenem arhivu.

Popoldne pa je bila zaključna slovesnost. Udeleženci povorke, ki so v Domžale prišli iz vseh krajev Slovenije, so se zbrali na Kidričevi cesti. Ob 15. uri pa se je po Ljubljanski cesti razvila povorka. Na čelu je bila konjenica za zastavami. Za njo je šlo veliko narodnih noš, nato so šli praporščaki s 46 gasil-

Znani emblem gasilskih društev, tokrat na 90-letnici v Mengšu

lovali Godba na pihala Domžale, Moški pevski zbor iz Radomelj, Moški pevski zbor Janez Cerar Domžale, pevski zbor Osnovne šole Josip Broz Tito Domžale in recitatorji.

Po kulturnem programu so številni zastopniki gasilskih organizacij v pozdravnih govorih čestitali jubilaru ob stoti obletnici in mu izročili različna spominska darila. Na seji so bili tudi predstavniki gasilcev iz Feldkirchna v Avstriji, ki so Domžalčanom podarili lepo spominsko plaketo. Ob tej priložnosti je Gasilska zveza Slovenije, ki jo je zastopal član predsedstva Vutkovič podelila društvu odlikovanje za posebne gasilske zasluge. Republiška in občinska gasilska odlikovanja pa je prejelo tudi več članov društva. Društvo je odlikovalo tudi Skupščina občine Domžale z najvišjim občinskim odlikovanjem, katero je na seji izročil gasilec Jernej Lenič. Za to praz-

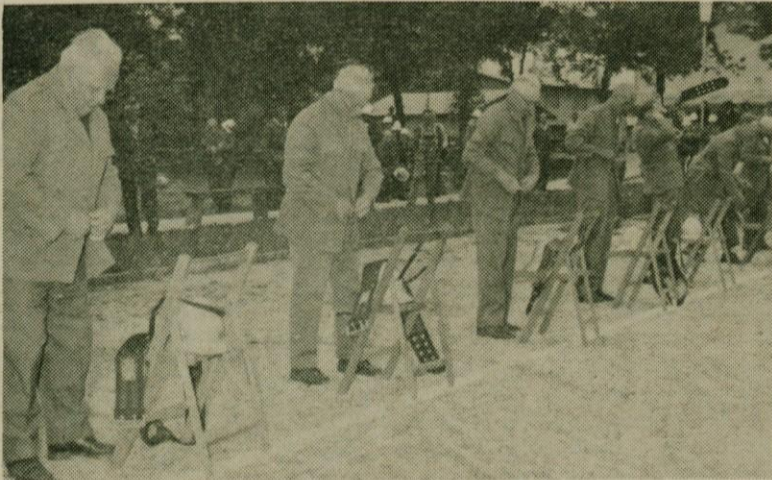
skimi prapori, pionirji-gasilci, člani, članice — skupaj 785, člani civilne zaščite in Rdečega križa, člani Zveze šoferjev, ter reševalna vozila in 49 gasilskih avtomobilov s sodobno gasilsko tehniko. V posebnih ešalonih pa so ob zvokih domžalske godbe korakali domžalski gasilci kot jubilarji in gasilci iz pobratene Koprivnice.

Slavnostna tribuna je bila ob hali Komunalnega centra. Slavnostni govornik je bil Jernej Lenič. V kulturnem programu sta sodelovala Oktet bratov Pirnat in Godba na pihala Domžale.

Na tej slovesnosti so domžalski gasilci razvili tudi jubilejni prapor. Razvitju je botrovala Industrija oblačil Univerzale Domžale, ki sta jo zastopala Marica Rode in Ivo Kralj. Nato pa so prebrali seznam 194 darovalcev spominskih žebličkov. Ob zaključku so predstavniki krajevnih skupnosti mesta Domžale izročili Gasilskemu društvu v uporabo naj sodobnejšo gasilno opremo, specialno gasilsko vozilo FAP 1620, motorno brizgalno Rosenbauer 1200 l/min in vodni top. Prireditve se je udeležilo tudi veliko ljudi iz Domžal in okolice.

GASILSKO DRUŠTVO MENGEŠ

Pod pokroviteljstvom Občinske gasilske zveze Domžale, Krajevne skupnosti Mengeš in družbenopolitičnih organizacij Mengeš je slovesno praznovalo svoj devetdesetletni jubilej od 13. do 22. junija. Prvi dan 13. junija ob 20. uri so imeli v Kulturnem domu v Mengšu slavnostno seja. Kulturni program

Na vseh tekmovanjih se pojavljajo tudi veterani, ki skušajo mlajšim dokazati svoje gasilske spretnosti

(Nadaljevanje na 8. strani)

(Nadaljevanje s 7. strani)

so izvajali recitatorji Osnovne šole Matije Blejca-Matevža, Mešani pevski zbor Svobode Mengeš in Godba na pihala Mengeš. Predsednik občinske skupščine Domžale Jernej Lenič je v slavnostnem govoru orisal razvoj društva v devetdesetih letih in posebej poudaril uspehe, ki so jih mengeški gasilci dosegli po osvoboditvi. Poudaril je njihovo akcijsko sposobnost in uspehe na požariščih. Uveljavili pa so se tudi na mednarodnih tekmovanjih. Med drugim so na tej seji podelili tudi občinska in republiška odlikovanja. Trinajst gasilcev — starejših od 60 let — pa je prejelo plakete „Gasilskega veterana“. Poleg krajanov in gasilcev, vseh je bilo nad 350, so se seje udeležili tudi predstavniki krajevnih in

6 do 11 let, ki so prikazali gašenje začetnega požara z brentačami. Pionirji od 11 do 14 let pa so izvedli vajo z motorko 300 l/min z odvzemom vode iz hidranta. Člani so prikazali napad s kombiniranim gasilskim vozilom. Ena skupina članov je črpala vodo iz hidranta z motorno brizgalno. Vaja je dobro uspela.

Velikó medsektorsko vajo pa so izvedli v sredo 18. junija na stanovanjskem bloku v Kolodvorski ulici v Mengšu. Sodelovala so gasilska društva: Mengeš, Loka, Trzin, Domžale, Topole, Dob in tovarne Lek Mengeš. Prikazali so reševanje ljudi z drsnim prtom iz zgornjih nadstropij, ter notranji napad po stopnišču z zaščitno osebno opremo — templeks obleko in izolirnimi dihalnimi aparati. Zgradbo so

Članska desetina iz Doba je med drugim tekmovala tudi v sosednji Avstriji in se ravno tako uvrstila na zvezno tekmovanje

ska vozila. Ob tem visokem devetdesetletnem jubileju so društvo najbolj podprli pokrovitelji Občinska gasilska zveza Domžale, Krajevna skupnost Mengeš, družbenopolitične organizacije Mengeš, Samoupravna interesna skupnost za varstvo pred požarom občine Domžale, ter delovne organizacije: Trak, Melodija, Semesadike in Filc.

GASILSKO DRUŠTVO DOB

Slovesno praznovanje devetdesete obletnice društva so dobski gasilci vključili v praznovanje krajevnega praznika, ko se spominjajo prve borbe na tem območju med Nemci in partizani v avgustu 1941. Na ta jubilej so se dobski gasilci že dolgo pripravljali. Ob tem prazniku so izdali celo izredno številko krajevnega glasila Hrast. Ta kar bogato ilustrirana številka Hrasta prinaša vrsto člankov, ki so posvečeni razvoju in delu dobskega gasilskega društva. Prireditve ob praznovanju 90-letnice so se začele že 1. julija,

ko je bila velika medsektorska gasilska in reševalna vaja pri osnovni šoli Martin Koželj Dob. Sodelovalo je deset gasilskih deset in enote civilne zaščite.

V sredo 2. julija ob 17. uri so v osnovni šoli odprli razstavo gasilnega orodja, opreme, slik in dokumentarnega gradiva. Zvečer ob 20. uri so v šolski telovadnici predvajali kratkometražne filme o delu in življenju gasilcev in krajanov Krajevne skupnosti Dob, o gasilskih tekmovanjih, vaji v Heliosu, o praznovanju 80-letnice društva in 750-letnice Doba, o ljudskih običajih.

V četrtek, 3. julija zvečer so imeli spominski tek po ulicah Doba, nato pa žalno slovesnost pri spomeniku padlih v NOB. V kulturnem programu je sodeloval Oktet Tosama.

Svečana seja Gasilskega društva Dob je bila v petek 4. julija ob 19. uri v osnovni šoli. Po kratkem (Nadaljevanje na 11. strani)

Za sodobno gašenje so potrebni tudi sodobni pripomočki, ki so ognjeno varni in ki reševalcem omogočajo dihanje tudi v zastrupljenih prostorih

Vsa društva v občini načrtno skrbijo za svoj naraščaj in tako pionirji številčno zastopajo društva na tekmovanjih in proslavah

občinskih družbenopolitičnih organizacij, ki so mengeškimi gasilcem ob tem visokem jubileju čestitali in jim izročili dragocena spominska darila.

14. junija popoldne so Mengšani pripravili zelo zabavno prireditev. Na nogometnem igrišču sta nogometni moštvi gasilskega društva Mengeš in godbe Mengeš odigrali nogometno tekmo. Po vsakem uspešnejšem голу je godba odigrala koračnico, po porazu pa žalostinko. V odmoru pa so se navijači pomerili v vlečenju vrvi. Nato pa so pripravili družabno srečanje pod 40 m visokim mlajem.

V ponedeljek 16. junija so imeli gasilci reševalno vajo na zgradbi otroškega vrtca v Mengšu. Pri tej vaji so nastopile štiri desetine. Sodelovalo je tudi 18 pionirjev od

napadli tudi z zunanje strani z raztegljivimi lestvami. Prikazali so tudi delovanje vodnega topa z dometom 40 m z odvzemom vode iz kombiniranih vozil.

Srečanje gasilcev veteranov je bilo 21. junija na nogometnem igrišču. Pomerilo se je pet deset in, ki so pokazale, da so sposobne nastopiti tudi na požariščih ali ob drugih nesrečah. Zvečer so imeli pri Kulturnem domu zabavno prireditev, ki pa zaradi slabega vremena ni povsem uspela.

Zaključna slovesnost je bila v nedeljo 22. junija popoldne z veliko gasilsko parado po ulicah Mengša. Nastopilo je nad 300 gasilcev v uniformah v štirih ešalonih, ešalon pionirjev in veliko narodnih noš in seveda Mengeška godba. Vključena pa so bila tudi najsodobnejša gasil-

Ženska desetina iz Doba, ki se je uvrstila na zvezno tekmovanje, ki bo na Tjentištu

Dobri uspehi pionirske desetine so omogočili, da bodo mladi Dobljani sodelovali na tekmovanju na Tjentištu

Na osnovi 235. člena statuta občine Domžale (Uradni vestnik občine Domžale, št. 4/79 in 7/80) je Skupščina občine Domžale na 24. ločenem zasedanju družbenopolitičnega zbora dne 14.7.1980, na 23. ločenem zasedanju zbora združenega dela in 23. ločenem zasedanju zbora krajevnih skupnosti dne 15.7.1980, na predlog komisije za volitve, imenovanja in administrativne zadeve, sprejela naslednji

SKLEP

MIKLAVČIČ Borut, predsednik Izvršnega sveta SO mesta Ljubljane za ljubljansko in gorenjsko regijo, se imenuje za delegata v odbor podpisnikov družbenega dogovora o načinu uporabe in upravljanja s sredstvi solidarnosti.

SKUPŠČINA OBČINE DOMŽALE

Številka: 020-2/80-11
Datum: 15.7.1980

PREDSEDNIK
skupščine občine Domžale
Jernej LENIČ, l. r.

Na osnovi 235. člena statuta občine Domžale (Uradni vestnik občine Domžale, št. 4/79 in 7/80) je Skupščina občine Domžale na 24. ločenem zasedanju družbenopolitičnega zbora dne 14.7.1980, na 23. ločenem zasedanju zbora združenega dela in 23. ločenem zasedanju zbora krajevnih skupnosti dne 15.7.1980, na predlog komisije za volitve, imenovanja in administrativne zadeve, sprejela naslednji

SKLEP

Stane HABE, roj. 1920, predmetni učitelj glasbe s strokovnim izpitom, stanujoč v Domžalah, Zupančičeva 3, se imenuje za ravnatelja Glasbene šole v Domžalah za dobo štirih let.

SKUPŠČINA OBČINE DOMŽALE

Številka: 111-97/80-11
Datum: 15.7.1980

PREDSEDNIK
skupščine občine Domžale
Jernej LENIČ, l. r.

Na osnovi 235. člena statuta občine Domžale (Uradni vestnik občine Domžale, št. 4/79 in 7/80) je Skupščina občine Domžale na 24. ločenem zasedanju družbenopolitičnega zbora dne 14.7.1980, na 23. ločenem zasedanju zbora združenega dela in na 23. ločenem zasedanju zbora krajevnih skupnosti dne 15.7.1980, sprejela naslednji

SKLEP

Za vršilca dolžnosti sekretarja Sekretariata za občno upravo se imenuje Srečo BERCIC, roj. 1931, dipl. socialni delavec, stanujoč v Ljubljani, Sketova 11.

SKUPŠČINA OBČINE DOMŽALE

Številka: 111/A-200/80-11
Datum: 15.7.1980

PREDSEDNIK
skupščine občine Domžale
Jernej LENIČ, l. r.

(Nadaljevanje z 8. strani)
uvodnem govoru predsednika društva Sandija Rihtarja je imel slavnostni govor predsednik skupščine občine Domžale Jernej Lenič, ki je orisal začetek in razvoj dobskega gasilskega društva. Nato so številni prizadevni dobski gasilci prejeli različna odlikovanja in priznanja. Priznanja in spominska darila pa je prijel tudi društvo. Poleg predstavnikov Občinske gasilske zveze Domžale so se svečanosti udeležili tudi predstavniki družbenopolitičnih krajevnih in občinskih organizacij in častni gostje. Med njimi je treba omeniti predstavnike gasilskega društva Hagenbrunn iz Avstrije, s katerim so dobski gasilci navezali prijateljske stike ob nastopu v Stockerau v Avstriji leta 1979, kjer so osvojili peto mesto.

Kulturni program na slovesnosti so izvajali recitatorji in Mešani pevski zbor Kulturnega društva

Jožef Virk Dob pod vodstvom Karla Leskovca.

V soboto 5. julija ob 11. uri se je na športnem igrišču v Dobu začelo tekmovanje gasilskih deset, ob 18. uri pa so razglasili rezultate ter podelili pokale in priznanja. Nato je bilo tovariško srečanje na vrtu pri Vilarju.

Osrednja in zaključna slovesnost je bila v nedeljo 6. junija. Godba na pihala Domžale je ob 5. uri priredila budnico po ulicah Doba. Ob 14. uri pa so se začeli zbirati gasilci in narodne noše od vsepovsod pri osnovni šoli, od koder je šel sprevod do slavnostne tribune pred novim trgovsko-stanovanjskim poslopjem pri gasilskem domu. Tu je bila kratka in pristrčna slovesnost. Predstavniki Samoupravne interesne skupnosti za varstvo pred požarom inž. Milan Tomše je društvu izročil kombinirano gasilsko vozilo TAM 125 T

Na osnovi 236. člena statuta občine Domžale (Uradni vestnik občine Domžale, št. 4/79 in 7/80) je Skupščina občine Domžale na 23. ločenem zasedanju zbora združenega dela in 23. ločenem zasedanju zbora krajevnih skupnosti dne 15.7.1980, ob obravnavi poročila o delu Službe družbenega knjigovodstva – podružnica Domžale za leto 1979, sprejela naslednje

SKLEPE

1. Sprejme se poročilo o delu Službe družbenega knjigovodstva – podružnice Domžale za leto 1979 v predloženem besedilu.
2. Skupščina občine Domžale ugotavlja iz poročila in iz vsakdanjega dela, da Ekspozitura SDK v Domžalah opravlja vlogo, ki jo mora imeti. Z razvojem gospodarstva in razvojem občine nasploh je porabnikov družbenih sredstev vedno več in da so delavci, ki so zaposleni v Ekspozituri SDK v Domžalah, preobremenjeni glede na sprejete normative. Zato ti delavci ne bodo mogli zadovoljivo opraviti vseh nalog, katerih število se stalno povečuje. Skupščina občine Domžale ocenjuje, da bi morala Služba družbenega knjigovodstva opravljati za porabnike tudi določena analitična dela. Potrebno bo zagotoviti nove prostore in nove zaposlitve ter sodobnejšo tehnično opremo. Potrebe po novih prostorih je potrebno vnesti v plan SDK z navedbo možnosti pridobitve teh prostorov v novem stanovanjsko-poslovnem objektu SPB-1 v Domžalah in zagotoviti za to potrebna finančna sredstva v letih 1982 in 1983, ko bodo ti prostori dokončani.
3. Skupščina občine Domžale podpira sodelovanje SDK z organi samoupravnih delavskih kontrol v organizacijah združenega dela, delovnih skupnostih in drugih organih ter organizacijah predvsem z vidika družbene samozaščite.

SKUPŠČINA OBČINE DOMŽALE

Številka: 023-2/80-11
Datum: 15.7.1980

PREDSEDNIK
skupščine občine Domžale
Jernej LENIČ, l. r.

Na osnovi 236. člena statuta občine Domžale (Uradni vestnik občine Domžale, št. 4/79 in 7/80) je Skupščina občine Domžale na 23. ločenem zasedanju zbora združenega dela in 23. ločenem zasedanju zbora krajevnih skupnosti dne 15.7.1980, ob obravnavi poročila o delu Delavske univerze Domžale za leto 1979, sprejela naslednje

SKLEPE

1. Sprejme se poročilo Delavske univerze Domžale o delu za leto 1979 v predloženem besedilu.
2. Skupščina občine Domžale ocenjuje, da ima Delavska univerza izredno pomembno vlogo tako na področju izobraževanja kot tudi na področju informiranja občanov preko Občinskega poročevalca.
3. V vseh organizacijah združenega dela morajo omogočiti vsem zaposlenim delavcem, ki nimajo dokončane osnovne šole, da jo dokončajo ter jim s tem omogočajo možnost nadaljnega izobraževanja, ker

bomo le s kvalitetnimi kadri lahko dosegli tudi kvalitetnejše premike v gospodarstvu.

4. Skupščina občine Domžale priporoča Delavski univerzi Domžale, da v zvezi s pripravami na prehod v usmerjeno izobraževanje skupaj z Občinsko izobraževalno skupnostjo pripravi tečaj za delavce kadrovskih služb v organizacijah združenega dela. Skupščina občine ocenjuje, da bi morala biti udeležba odgovornih delavcev kadrovskih služb na tem tečaju obvezna.
5. Problematiko organiziranosti kadrovskih služb in njihovo pripravljenost, da izpolnijo svoje naloge v zvezi z usmerjenim izobraževanjem, je potrebno posredovati v obravnavo Zbora združenega dela in aktivu gospodarstvenikov, ker skupščina občine Domžale ugotavlja, da kadrovske službe v organizacijah združenega dela še zmeraj nimajo pravega mesta in vloge.
6. Delavska univerza naj se kot celota in po posameznih področjih dejavnosti vključuje povsod tam, kjer je že sedaj opravljala vzgojno-izobraževalno in ostalo dejavnost.
7. Na področju izobraževanja odraslih in mladine naj se posveti posebna pozornost področju družbenopolitičnega izobraževanja in usposabljanja obrambe in zaščite, izobraževanja delegatov in samoupravljalcev in drugim oblikam, ki bodo programirane v okviru Koordinacijskega odbora za družbeno izobraževanje pri Občinski konferenci SZDL in Kluba samoupravljalcev.
8. Na področju strokovnega izobraževanja naj bo dan velik poudarek posameznim oblikam kot so: funkcionalno izobraževanje za opravljanje del oz. nalog, dopolnilnemu izobraževanju, ki izhaja iz zakonskih predpisov in tistim oblikam, ki bodo dogovorjene z organizacijami združenega dela.
9. Pri organiziranju inštrukcijskih oddelkov šol naj se Delavska univerza povezuje s Centrom srednjih šol, predvsem pa naj si skupaj z vsemi odgovornimi dejavniki prizadeva za večji vpis v večerno šolo za odrasle.
10. Posebna skrb naj bo posvečena stalnemu dopolnjevanju predavateljskega aktiva in tudi andragoškem usposabljanju, da bi s tem stalno lahko dvigali kvaliteto predavanj oziroma vsebino vzgojnoizobraževalnega dela na vseh področjih izobraževanja.
11. Na področju tiskarstvenaj bo največja skrb dana tiskanju najrazličnejših glasil ob občinskih do delovnih organizacij, tiskanju različnih brošur in obrazcev, ki jih naročajo posamezni koristniki uslug, v prvi vrsti delovne organizacije.
12. Na področju knjižničarstva naj bo nadaljnja skrb namenjena temu, da bi dosegli postavljeni normativ, to je 1,5 knjige na občana, za kar pa bo potrebno tesno sodelovanje s Kulturno skupnostjo in tudi ostalimi, ki bi lahko pripomogli k večanju knjižnega fonda in širjenju knjige med občani.
13. Posebna pozornost naj bo namenjena še tesnejšemu povezovanju z Občinsko izobraževalno skupnostjo, saj mora tudi na osnovi zakona o usmerjenem izobraževanju biti Delavska univerza vključena v sistem vzgoje in izobraževanja tako v občini, kakor tudi v tistih posebnih izobraževalnih skupnostih, s katerimi bo opravljala svobodno menjavo dela za uresničevanje dogovorjenih programov.

SKUPŠČINA OBČINE DOMŽALE

Številka: 022-17/80-11
Datum: 15.7.1980

PREDSEDNIK
skupščine občine Domžale
Jernej LENIČ, l. r.

10, ki ima vgrajeno cisterno za 2200 l vode. Tako je to največja pridobitev dobskih gasilcev v tem jubilejnim letu. To pa jih obvezuje, da bodo še naprej tako aktivni in požrtvovalni in da bodo njihove akcije še naprej, kadar bo treba, tako hitre in učinkovite, kot so bile do sedaj.

GASILSKO DRUŠTVO MORAVČE

Tudi moravški gasilci se že dolgo pripravljajo na svoj osemdeseti jubilej. Spomladi so začeli graditi pri gasilskem domu garažo za novo kombinirano gasilsko vozilo, ki ga bodo dobili do osrednje slovesnosti.

V soboto zvečer, 2. avgusta bo v Moravčah velika sektorska vaja. Osrednja slovesnost pa se bo začela v nedeljo, 3. avgusta ob 14,30 uri s svečanim sprevodom po Moravčah. Nato bodo svojemu namenu izro-

čili že omenjeno gasilsko vozilo. Le to bodo uporabljali za gašenje požarov in za prevoz pitne vode v odročne hribovske vasi v sušnih obdobjih. Ob tem jubileju pa je posebej razveseljivo, da je društvo zelo delovno, da ima okrog 70 članov in kar 3 desetine pionirjev, ki bodo nadaljevali humano delo moravške gasilske organizacije, ki praznuje letos svoj visok jubilej. Pohvaliti moramo pa tudi moravške gasilske veterane, ki so na letošnjem tekmovanju v Mengšu osvojili prvo mesto.

Vsem gasilec ob njihovih visokih društvenih jubilejih čestitamo z željo, da bi bili vedno pripravljeni priskočiti na pomoč, da bi bilo njihovih intervencij čim manj, kadar pa so le-te potrebne, pa da bi bili hitri in uspešni, ter da bi bili res v službi ljudstva, kot jih temu vzpodbuja lep in human pozdrav „Na pomoč“.

Stane Stražar

Krajevna skupnost Venclja Perka

Če bi hoteli na kratko predstaviti domžalsko Krajevno skupnost Venclja Perka, potem lahko ugotovimo, da je skupnost po obsegu druga v Domžalah, in da v njej prevladuje individualna gradnja. Skupnost šteje 2600 prebivalcev, ima 1590 zaposlenih občanov, preko 20 kmetov, delavcev z osebnim delom pa 120. Na pogovor o krajevni problematiki smo povabili predsednika Krajevne konference Socialistične zveze Petra Primožiča in predsednika sveta Krajevne skupnosti Janeza Otrina.

Če bi vas pobaral, da na kratko orišete vašo Krajevno skupnost, kaj bi dejali?

PRIMOŽIČ: Naša Krajevna skupnost je prej „spalno“ kot pa vitalno naselje, večjih delovnih organizacij pa nimamo. V skupnosti je Avtoservis, sedež delovne organizacije Termit, Ljubljanske banke, nekaj trgovin, Osnovna šola Venclja Perka. Naj omenim Depalo vas, ki je še najbolj samostojno naselje v skupnosti, v njej pa je tudi največ stalnega domačega prebivalstva. Sicer pa je v naši skupnosti kar tri četrtine „priseljencev“, seveda mislim pri tem na obdobje po vojni, saj se je veliko ljudi naselilo tudi v nekdanjem Stobu.

Podobno vprašanje smo zastavili že dvema domžalskima krajevnima skupnostima, pa naj velja to tudi za vas. Kaj se je premaknilo v novi samoupravni organiziranosti Domžal, kjer imamo zdaj tri krajevne skupnosti?

PRIMOŽIČ: Težko je že govoriti o kvalitetnih premikih. Vendar pa lahko rečemo, da so na ločenih zborih občani pokazali veliko zanimanje za krajevne zadeve in da postavljajo vprašanja, kako zadeve reševati. Občani se dosti bolj zanimajo za krajevne zadeve kot prej.

OTRIN: Naj povem, da smo imeli več ločenih zborov, in da sta bila na primer Kinodvorana in Gasilski dom v Stobu polna, ko je bil sklican zbor občanov. Če se spomnimo, je bila včasih manjša udeležba za celotne Domžale, kot pa pri nas na enem zboru občanov.

Kako bi ocenili dejavnost Socialistične zveze?

PRIMOŽIČ: Naj povem samo to, da je bila udeležba občanov tako na nadomestnih volitvah za delegacije kot tudi na referendumu za prostorsko preoblikovanje nekdanje krajevne skupnosti zelo dobra, saj je dosegla skoraj 95 odstotkov volilcev. Če ob tem omenimo že tradicionalno pomanjkljivost volilnih imenikov, ki niso popolni in povzročajo določen osip, potem se vidi, da je Socialistična zveza dobro pripravila volitve in vse drugo pri organiziranju krajevne skupnosti.

Torej dosedanji razvoj v Krajevni skupnosti ugodno ocenjujete in ste optimistični?

PRIMOŽIČ: Krajevna skupnost naj dobi nove formacije, oblike

organiziranja. To kar smo doslej organizirali, je treba spraviti v akcijo, od potrošniških svetov, vrste komisij, ki sicer delujejo, vendar ne tako kot bi bilo treba. Veliko novih ljudi je vključenih v razne organe. Treba je torej začrtati naloge in tem tudi slediti.

Če smo še bolj konkretni, ko govorimo o vaši KS. Katere naloge pa načrtujete za leto, oziroma kaj še posebej vpliva na vašo letošnjo dejavnost?

OTRIN: V naši KS sta trenutno v gradnji dva velika objekta. Naj omenim najprej Osnovno šolo Venclja Perka, ki sodi med največje šolske objekte, ki jih trenutno gradijo v Sloveniji. Vemo, da bodo to šolo obiskovali tudi učenci iz KS Simona Jenka in deloma tudi KS Šlandrove brigade. V naši skupnosti smo razpravljali o tem, naj bo šola večnamenski objekt, ki naj služi vsem občanom. Zato smo v vsebino statuta šole tudi predlagali, naj se ustanovi posebna komisija, ki bo urejala uporabo teh objektov. Pri tem mislimo v prvi vrsti telovadnico in druge prostore, ki lahko služijo občanom, zlasti pa mladini. Drugi veliki objekt, ki bo seveda tudi vplival na življenje KS je SPB 1, ki bo v prvi fazi stal 31 milijonov dinarjev, imel 246 stanovanj in 9600 kvadratnih metrov poslovnih prostorov. Že zdaj je treba misliti na to, kako urediti varen prehod za otroke iz stanovanjskega bloka v Osnovno šolo Venclja Perka preko železniške proge, torej bo treba nujno urediti peš pot ob njej. V okolici šole Venclja Perka bo treba igrišče urediti tako, da bo koristilo tudi drugim otrokom, saj bo v okolici stanovanjsko-poslovnega bloka primanjkovalo prostora za te namene.

Kaj pa ostaja za novo srednjeročno obdobje? Kaj kaže nujno graditi v nekaj letih?

OTRIN: V Depali vasi bo treba poskrbeti za trgovino, ker je nimajo. Poleg tega je aktualna ureditev poljske poti od Depale vasi do Domžal in kolesarske steze od Trzina do Domžal. Načrtujemo tudi podvoz pri Ljubljanski banki, treba pa se bo dogovoriti tudi glede prometa prek železniške proge. Prav tu se namreč ob prometnih koicah, ob 6. uri zjutraj in 14. uri popoldan, nabere dolga kolona

Janez Otrin

Peter Primožič

vozil. Sicer pa nimamo večjih problemov. Pri tem velja povedati, da imamo ceste v glavnem urejene in da tudi občani sodelujejo pri njihovem urejanju.

V Domžalah imate tudi skupne zadeve, ki povezujejo vse tri KS?

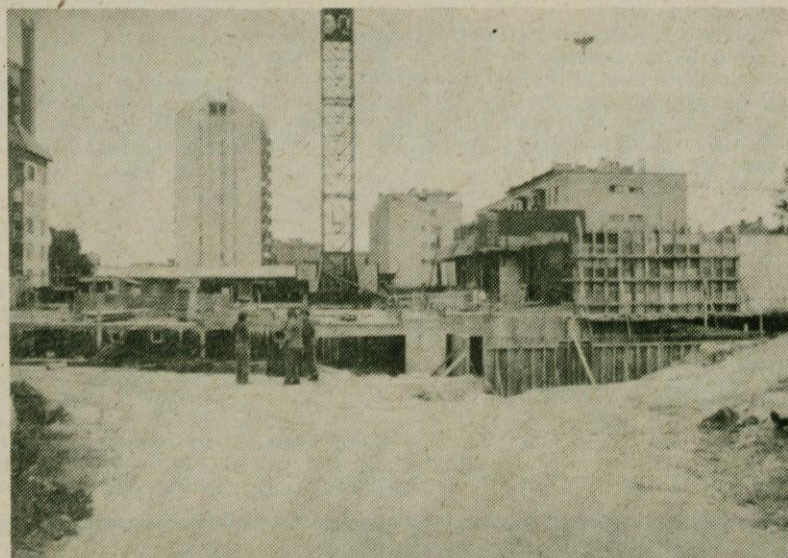
OTRIN: Glede skupnih zadev se nam zdi povsem logično, da jih je treba skupno reševati in o tem ne kaže veliko razpravljati. V ta namen smo v Domžalah med krajevnimi skupnostmi že podpisali ustrezni samoupravni sporazum, imamo pa tudi organ, ki ureja skupne naloge.

PRIMOŽIČ: Preje omenjeni organ zadeva le koordiniranje nalog znotraj skupščin in svetov KS.

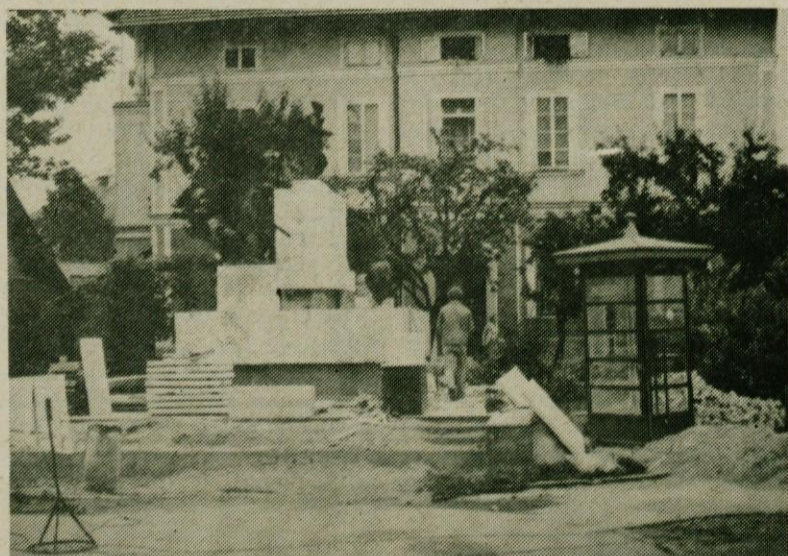
Takoimenovana politična koordinacija krajevnih skupnosti pa je dogovarjanje znotraj Socialistične zveze, Zveze komunistov, borcev, mladine. O aktih krajevnih skupnosti se na primer skupno dogovarjamo in akte tudi primerjamo. Skupno smo se tudi sporazumeli glede vloge skupnih strokovnih služb za vse tri KS.

Za financiranje krajevnih skupnosti bi lahko dejali, da je to večno aktualna tema?

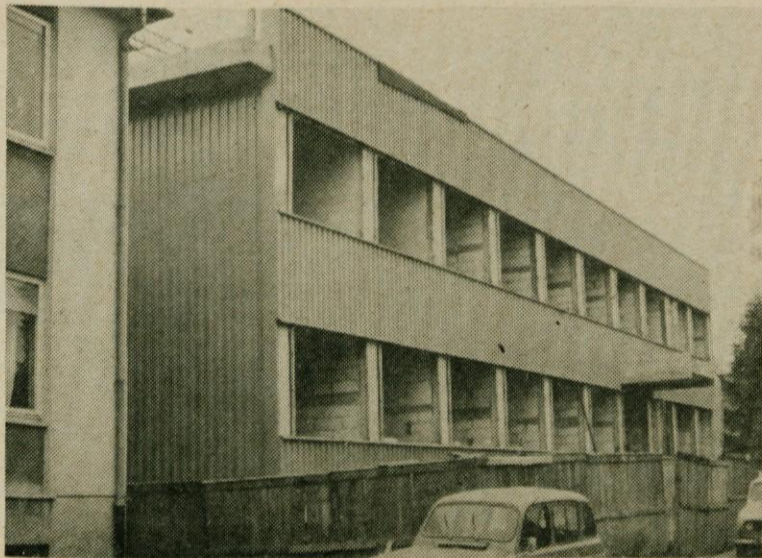
OTRIN: Kot že rečeno, kadar imamo v Domžalah skupne interese: kanalizacijo v mestu, ureditev glavnih cest, potem gre za skupno (Nadaljevanje na 13. strani)

Gradbena dela na poslovno-stanovanjskem bloku 2 v Domžalah hitro napredujejo

Spomenik padlim borcem v Domžalah na novi lokaciji

Tako izgleda zunanost novega trakta pri Zdravstvenem domu

(Nadaljevanje z 12. strani)
financiranje. Sicer pa izhajamo iz obstoječega financiranja, ki bo izgleda ostalo še naprej, pri tem mislim na glavarino. V zadnjem času je veliko govora o povezovanju krajevnih skupnosti s temeljnimi organizacijami. Naj povem, da imamo v naši skupnosti samo eno proizvodno organizacijo to je Avtoservis, kjer je tudi umestno tesnejše povezovanje in skupno vlaganje.

V Domžalah poznamo bogate in pestre oblike družabnega, kulturnega življenja in druge oblike združevanja, ko občane povezujejo podobni interesi, motivi, želje. Za krajevno skupnost pogosto pravimo naj bi občane zblížala tudi prek kulturnega, družabnega, športnega življenja?

OTRIN: Kot že rečeno naj bi v obstoječe športne ali druge objekte privabili mladino in ostale občane. V Domžalah imamo veliko društev: pevsko društvo, deklški zbor, Stobljanski oktet, gasilsko društvo. Menimo, da ne bi kazalo tisto, kar je doslej dobro uspevalo, razbijati po krajevnih skupnostih, vendar pa kaže iskati različne oblike športnega in kulturnega delovanja, da bi občane čimbolj neposredno navezali na krajevno skupnost.

Doslej je bil za mladinsko organizacijo Domžal skupni prostor v vaši KS, v nekdanjem domu za starejše občane?

PRIMOŽIČ: Mladinska organizacija naj se organizira tudi po novih KS. Reči je treba, da je kar težko držati kontinuiteto znotraj mladinske organizacije, kjer se njeno članstvo naglo spreminja. Lahko rečemo, da v naši skupnosti še nismo

uspeli tesno povezati mladinske organizacije s krajevnim življenjem, saj je doslej mladina v Domžalah delovala bolj zase. Kot rečeno, v KS naj bodo osnovne organizacije ZSMS, koordinacija dejavnosti pa naj poteka za celotne Domžale.

Kot za ostali dve skupnosti v Domžalah, je tudi za vas aktualno, kako zagotoviti prostore skupnosti?

OTRIN: Prizadevali si bomo, da bomo dobili prostore v nekdanji osnovni šoli Vencija Perka, kjer bi imeli tudi uradne ure, tu pa bi se sestajali tudi organi skupnosti. Skupne strokovne službe Domžal naj ostanejo tam, kjer so, opravljajo pa lahko tudi vrsto zadev za bližnje skupnosti.

In še eno vprašanje, ki kaže na aktualne naloge družbenopolitičnih organizacij in krajevnih samouprave. Kaj je s stanovanjsko samoupravo v stanovanjskih hišah?

PRIMOŽIČ: Večkrat smo sklicali sestanke v okviru Socialistične zveze, kamor smo povabili predsednike hišnih svetov. Odziv ni bil najboljši. Ugotavljamo, da hišna samouprava nima dobrih pogojev za delo. Premalo je sredstev za njeno dejavnost, za sestajanje tako hišnih svetov kot zborov stanovalcev niso zagotovljeni prostori. Dogovarjamo se o tem, da bi zagotovili prostore za stanovanjske bloke, ki jih imamo. Primerni prostori pa bodo nujni tudi v novem stanovanjsko-poslovnem bloku, mislim pa, da je zdaj to že zakonska obveznost graditelja. V tem bloku pa bo verjetno treba zaposliti tudi profesionalnega hišnika.

Pogovor pripravil:
Jože Skok

Otroci iz zapadne Srbije v Trojanu v Bolgariji 1945. leta, kjer so se učili prvih pisanih besed

Moja pot v Bolgarijo

Jeseni, oktobra 1944. leta se je v zahodni Srbiji bližal konec vojne. Vsi smo nestrno pričakovali svobodo, za katero smo bili tako prikrasani. Konec bo ubijanja, klanja, požiganja, bombardiranja. Naša junaška armada je pod vodstvom legendarnega maršala Tita napredovala vsak dan in sovražne armade so se morale umikati.

Prišel je mesec november in del zahodne Srbije je bil osvobojen. Veselja in navdušenja ne morem opisati. Matere, žene, dekleta so pričakovale svoje najdražje, najljubše. Toda mnogi, premnogi so omahnil, tam daleč, ko so osvobajali vsak košček naše domovine. Za vedno jim je zastal korak. Zavile so se v črmino, tako kot je tam še starodavna srbska navada in za njimi še danes jočejo.

Pa še drugo gorje je prišlo. Vse je bilo porušeno, zravnano z zemljo. Mnoga naselja in vasi so ostala brez življenja. Marsikje so ostali samo lačni, bedni, premrazeni, prestrašeni, nemi otroci, ki so se skrivali, ali tavalj okoli. Marsikaj niso mogli razumeti, posebno še najmlajši. Takšne, bedne in neme, so našli partizani, ko so osvobajali naše zapuščene kraje. Bili so pod ruševinami, pod drvmi, senom, ali v kakih jami, kjer jih sovražniki niso našli in jih pobili. Še danes me stresa mrz in kri mi ledeni po žilah, če na to pomislim. Kam z njimi? so se spraševali. Narodnoosvobodilni odbori, ki so bili formirani že v začetku vstaje, so imeli takrat še posebno veliko dela. Skupaj z organizacijo RK, ženami in mladino so začeli z organiziranim zbiranjem teh otrok. Razmišljali so, kako bi jim pomagali. Najhujše je bilo zaradi hiš, ki so bile vse porušene.

Takoj po osvoboditvi zahodne Srbije je ponudila bolgarska vlada, pod vodstvom Georgija Dimitrova, ki je bil veliki prijatelj našega predsednika Tita, pomoč. Jeseni leta 1944 je prevzela pri njih oblast osvobodilna fronta, tako imenovani „Otečestveni front“. Do takrat je bila Bolgarija v sklopu „osi“ in bolgarski vojaki so skupno z Nemci in domačimi izvajali nad nedolžnim prebivalstvom veliki teror.

Po dogovoru s tovarišem Titom je bolgarska vlada takrat sprejela v oskrbo več tisoč jugoslovanskih otrok, ki so bili tudi iz drugih republik. Narodnoosvobodilni odbori so iskali vzgojitelje, mladince, ki bi šli s temi otroki v Bolgarijo. Prijavila sem se tudi jaz. Poslali so nas na 14-dnevni tečaj v Beograd. Po končanem tečaju so nas poslali v Niško banjo, kjer je bilo zbirališče teh otrok. Spominjam se, kako so bili bedni, bosi, goli, ranjeni, krastavi, garjavi. Od tod so jih vlaki odpeljali v Bolgarijo. Naša skupina s 150 otroki je prišla v Trojan, prijazno gorsko mesto ob reki Osem. Domačini so nas zelo

prijazno sprejeli, nam priredili miting in nas nastanili v lepo urejen dom. Tam je bilo tudi osebje, ki je zelo skrbelo za te nesrečne otroke. Vsak dan smo imeli obiske. Bil je huda zima in do maja je bil snež. Ljudje so se pečali s poljedelstvom, živinorejo in majhno obrtjo. Izdelovali so razne predmete iz kože. Z mano sta bili dve učiteljici iz Beograda, Vera in Vanja, in nekaj mladink in mladincev, ki so prišli iz vojske. Otrokom smo organizirali pouk, po navodilih iz Beograda, od koder so nam redno pošiljali potreben material, v glavnem dnevno časopisje, tako da smo bili o vsem obveščeni, kaj se dogaja doma in kateri kraji so že osvobojeni. To smo zasledovali vsaki dan po zemljevidu. Otroke je dnevno obiskoval zdravnik in jim nudil potrebno pomoč.

Takrat je bilo v Bolgariji veliko sovjetskih vojakov, rdečearmejcev.

Prve dni, ko smo prišli tja, nas je obiskoval njihov fotoreporter, novinar, ki je bil sovjetski oficir. Bil je naš reden gost. Govoril je srbski jezik in spraševal otroke, posebno večje, o njihovih doživljajih med vojno. Pripovedovali so mu grozljive resnične zgodbe: kdo jim je zažgal dom, ubil, ustrelil ali zaklal starše. Nekateri so mu tudi povedali, da so to bili bolgarski vojaki, ki so bili kot okupatorji v Srbiji. Resnice ni mogel verjeti in vsakokrat je odšel iz doma solznih oči. V žepu je imel vedno zemljevid in iskal kraje, od koder so bili otroci. Podatke je zbiral za njihov otroški časopis. Otroci so bili disciplinirani, pridni in so se veliko naučili. Bili smo kot ena družina. Hodili smo na sprehode, včasih tudi v kino in prirejali redno mitinge, proslave tudi z njihovimi otroki. V domovih so ti otroci ostali tako dolgo, dokler jim niso v Beogradu organizirali domove, kjer so se šolali in pripravljali za poklic.

Najbolj so mi ostali v spominu tisti najmlajši, ki niso še znali govoriti in so nam, ki smo bile z njimi, rekli „mama“.

V domovino smo se vrnili oktobra 1945. leta. Otroke smo oddali v Beogradu. Slovo je bilo težko, ker smo se nanje navadili in si še potem dolgo dopisovali.

Vsi ti otroci, prepričana sem, so se dobro znašli v življenju. Svojim otrokom pripovedujejo, naj se borijo za mir, to največjo dobrino človeštva. Ljudje Titove dobe znamo ceniti to pomembno besedo, spoštujemo jo in se bomo zanj borili. Naj bi med vsemi narodi zavladal mir, prijateljstvo in sožitje, za kar se je boril naš najljubši voditelj tovariš Tito.

Danica Zidarič

Družbena prehrana na sanitarnem rešetju

Sanitarna inšpekcija je v juniju in začetku julija v skladu s sklepi in priporočili izvršnega sveta skupščine SR Slovenije in izvršnega sveta skupščine občine Domžale in v smislu strokovnih navodil Republiškega sanitarnega inšpektorata opravila kompleksne inšpekcijske preglede vseh obratov družbene prehrane po delovnih organizacijah, šolah in vrtcih.

V občini imamo 81 obratov, ki pripravljajo ali razdeljujejo tople malice za potrebe svojih delavcev, šolskih oziroma predšolskih otrok. Tako se dnevno pripravi 8780 toplih malic v obratih družbene prehrane po delovnih organizacijah, 1000 kompletnih obrokov v raznih domovih, 5700 malic in 1520 kosil v osnovnih šolah, ter 940 kompletnih obrokov in 166 obrokov za dojenčke v vzgojnovarstvenih zavodih.

Pri pregledih je ugotovljeno, da večina obratov družbene prehrane ne izpolnjuje minimalnih sanitarnohigienskih zahtev glede velikosti in razporeditvi prostorov ter opreme in da zaposleni v njih delajo v slabih pogojih brez ustrezne opreme.

Povsem razumljivo se zdi, da dobi tajnica ob zaposlitvi pisalno in strojepisno mizo, pisalni stroj, kuhalnik in skodelice za kuhanje kave in druge pripomočke, da so pisarne sodobno opremljene, če pa se zaposli kuhar pa obstoja mišljenje, da zadostuje štedilnik nekaj posode in že mora opravljati zadovoljivo svoja dela in naloge. Skratka odnos do družbene prehrane je skrajno mačehovski.

Delovne organizacije so pričele pripravljati malice pred več kot petnajstimi leti. V začetku so bile te malice skromne enostavne in niso zahtevale veliko predpriprave in priprave. Poleg tega je bilo število zaposlenih, ki so se prehranjevali v tako imenovanih menzah majhno. Z regresiranjem prehrane in stalnim povečevanjem zaposlenosti so se malice količinsko in kvalitativno povečale, dočim se oprema in prostori niso prilagajali zahtevam in potrebam. Seveda imamo v občini nekaj izjem, ki pa potrjujejo pravilo. Tako imamo največkrat primer, da se vse faze priprav malic od grobe nečiste, fine čiste, termične obdelave, razdeljevanja in pomivanja vrši v istem prostoru in celo na isti delovni površini. Tako stanje pa predstavlja neposredno nevarnost za izbruh množične zastrupitve s hrano, ker se načista in čista živila med seboj mešajo in onesnažujejo.

Podobno stanje kot v delovnih organizacijah je zatečeno v osnovnem šolstvu. Kuhinje so bile grajene pred deset in več leti z namenom, da nudijo učencem mlečne malice. V zadnjem obdobju niso več samo mlečne, izredno se je

povečalo število učencev in uvedle so se nove oblike kot celodnevna šola in podaljšano bivanje in s tem zahteva po kosilih, dočim so prostori in oprema kuhinj niso kaj dosti povečali oziroma izboljšali.

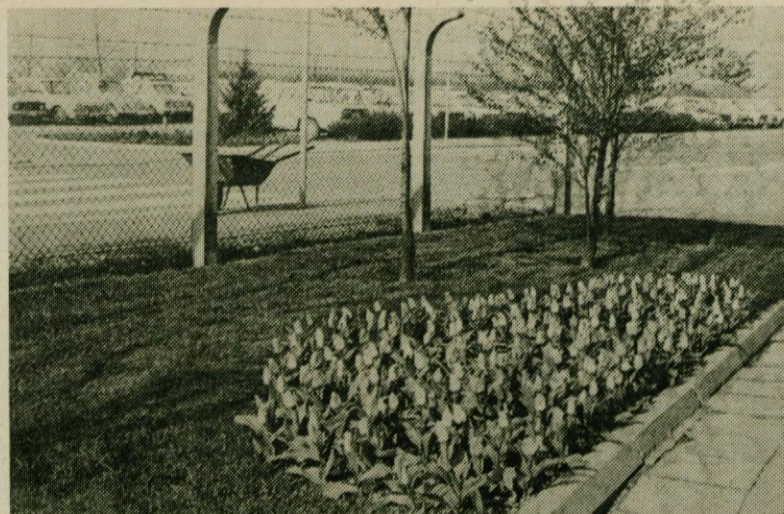
Nekoliko boljše stanje je v vzgojnovarstvenih ustanovah, čeprav nekatere razdeljevalnice obrokov po starejših vrtcih niso usklajene s higienskimi normami.

Ob akciji je bilo zaradi grobo kršene higijene mandatno kaznovano sedem odgovornih oseb v skupnem znesku 3.000 din. Zaradi neustrezne higijene sta bili dve kuhinji oz. razdeljevalnici začasno zaprti, enemu obratu pa se je do ustrezne ureditve in temeljitga čiščenja prepovedalo obratovanje. Občinskemu sodniku za prekrške so bile vložene tri prijave. Temeljnemu javnemu tožilstvu pa ena ovadba.

Naj naštejemo samo nekaj grobih napak pri pripravi malic, ki so bile ugotovljene pri zadnjih inšpekcijskih pregledih obratov družbene prehrane:

- redki obrati družbene prehrane imajo uporabno dovoljenje in s tem sanitarno soglasje;
- v gospodinjstvih pomivalnih koritih je nemogoče pravilno in dobro pomiti velike posode, ki se rabijo pri kuhi;
- v istem pomivalnem koritu pomivajo posodo, pripravljajo zelenjavo, perejo meso;
- zaposleni v kuhinji naj bi imeli stalno čiste roke, vendar umivalnikov s tekočo toplo vodo in hladno vodo ni nameščenih;
- razkužil polovica obratov ne pozna, druga polovica pa jih uporablja samo občasno;
- čeprav so obrati dolžni preverjati pripravljene malice, če ustrezajo predpisom o higienski neoporečnosti, tega nihče ne dela;
- poleg del v kuhinji morajo nekateri zaposleni opravljati še dela in naloge čiščenja prostorov kot so stranišča;
- zaposleni v kuhinji nimajo lastnih sanitarij, ampak uporabljajo skupne;
- čiščenje prostorov, opreme, posode in pribora je komaj zadovoljivo.

Organ sanitarne inšpekcije je oziroma bo vsem obratom družbene prehrane odredil izdelavo sanacijskih programov, prepovedal vsem obratom, ki ne izpolnjujejo minimalnih zahtev pripravo zahtev-

V nekaterih delovnih organizacijah skrbijo za lepo delovno okolje, denimo v Leku (na sliki), druge pa ...

nejših malic ter zahteval uvedbo primerne higijenske režime, vse z namenom, da se prepreči eventualne zastrupitve s hrano. V primeru, da obrati ne bodo spoštovali naloženih ukrepov oz. ne bodo izvajali del po sanacijskem programu se bo takim prepovedalo obratovanje.

Menimo, da bi morali poslovodni in samoupravni organi ter druž-

benopolitične organizacije oceniti stanje v obratih družbene prehrane v svoji sredini s stališča „bolje je preprečevati kot zdraviti“ in skladno z ukrepi sanitarne inšpekcije ukreniti vse potrebno, da se delavcem zagotovi zdrava prehrana.

Za sanitarno inšpekcijo
Janez POGAČAR

DA BI SE VARNOST V PROMETU IZBOLJŠALA:

Varnost je odvisna od nas

Zvezni zbor skupščine SFRJ ugotavlja, da splošno stanje varnosti v prometu ni zadovoljivo, posledice tega pa se kažejo zlasti v cestnem in železniškem prometu.

Organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, družbenopolitične skupnosti, DPO kot tudi društva se še vedno ne zavzamejo dovolj za ustvarjanje ugodnejših pogojev za večje preventivno delovanje delovnih ljudi in občanov, da bi dosegli večjo varnost v prometu. Da bi se stanje izboljšalo, bi morali vsi družbeni dejavniki izhajati iz tega, da je varnost v prometu sestavni del splošnih družbenih tokov in sistema socialističnega samoupravljanja, zlasti pa uresničevanja sistema družbene samozaščite.

Problemi v prometu so neločljivi del celotnega razvoja družbenoekonomskih in samoupravnih odnosov. Poleg naporov, ki naj jih vložijo delovni ljudje v združenem delu, je nujno, da se ukvarjajo s problemi varnosti v prometu tudi vse delegatske in samoupravne strukture družbenopolitične skupnosti, družbenopolitične organizacije, društva in drugi družbeni dejavniki.

Občani, KS in vsi drugi dejavniki naj pri razvijanju sistema družbene samozaščite še dosledneje vzgojno in izobraževalno-zdravstveno, normativno, nadzorstveno in drugače ukrepajo in koordinirajo dejavnosti, da se odpravijo vzroki,

ki zmanjšujejo varnost v prometu.

Temeljne in druge organizacije združenega dela naj zagotovijo najboljše pogoje, da bi lahko vse oblike notranje kontrole odločno, odgovorno in pravočasno uresničevale svoje funkcije v varnosti prometa, zlasti pri izvajanju predpisov o trajanju delovnega časa, zdravstvenem stanju voznikov in tehnični neoporečnosti vozil. V zvezi s tem je treba poostriti odgovornost delovnih ljudi in samoupravnih organov, tako neposrednih udeležencev v prometu, kot tudi tistih na vodilnih delovnih mestih v organizacijah združenega dela.

Čimprej pa je potrebno uskladiti samoupravne akte s področja varnosti v prometu.

Krajevna skupnost ima posebno in odgovorno vlogo pri nadaljnjem razvijanju preventivnih ukrepov, predvsem na področju cestnega in železniškega prometa. Zato je nujno, da jim dajejo sveti za prometno varnost strokovne in druge organizacije, ki se ukvarjajo z varnostjo prometa pravočasne in konkretne informacije, da bi lahko za prometno varnost v prometu uspešneje preventivno ukrepale.

Nujno je, da družbenopolitične skupnosti sprejmejo posebne programe ukrepov za hitrejšo odpravljanje kritičnih točk na obstoječi prometni mreži (zgraditev posebnih pasov za težka vozila, avtobusne postaje izven prometnih (Nadaljevanje na 15. strani)

(Nadaljevanje s 14. strani)

pasov, zavarovanje na prehodih, kjer se cesta križa z železniško progo in drugo).

Zvezni zbor skupščine SFRJ opozarja, da morata dobiti prometna vzgoja in izobraževanje spriču svojega pomena ustrezno mesto v predmetnikih in učnih načrtih vzgojno izobraževalnih institucij — od predšolskih ustanov do fakultet.

Odgovori organi naj dosledneje izpolnjujejo obveznosti, ki jim jih nalagajo predpisi s področja varnosti prometa, v okviru družbene samozaščite pa naj strokovno pomagajo organizacijam združenega dela, drugim organizacijam in krajevnim skupnostim pri akcijah, ki vplivajo na varnejši promet.

Ugotavlja se, da ima SZDL pomembno vlogo pri angažiranju vseh družbenih dejavnikov pri vzpostavljanju večje discipline in odgovornosti vseh, ki sodelujejo pri večji varnosti v prometu. S tem pa tudi popolnejšega podružbljanja varnostnih zadev v prometu kot integralnega dela družbene samozaščite. Tu se pričakuje, da bodo tudi sindikati prispevali, da bodo delovni ljudje v TOZD aktivno sodelovali pri razreševanju prometno-varnostnih problemov.

Sredstva javnega obveščanja morajo s posredovanjem pozitivnih izkušenj seznanjati s pojavi neodgovornosti ter nedoslednosti najširšo javnost z ukrepi in aktivnostmi

na področju varnosti prometa. Pri tem imajo pomembno vlogo sredstva za obveščanje v organizacijah združenega dela in druga krajevna sredstva javnega obveščanja.

Družbenopolitične skupnosti naj obravnavajo možnost za nadaljnjo ponovno delitev sredstev od davka od prometa naftnih derivatov za cestno mrežo oz. za rekonstrukcijo cestne mreže. Za vzdrževanje motornih vozil v lasti občanov je treba predpisati potrebne tehnične preglede in kadrovske pogoje za opravljanje te dejavnosti in zagotoviti kontrolo in jamstvo za kakovost storitev pod enakimi pogoji, kot pri organizacijah združenega dela s tega področja.

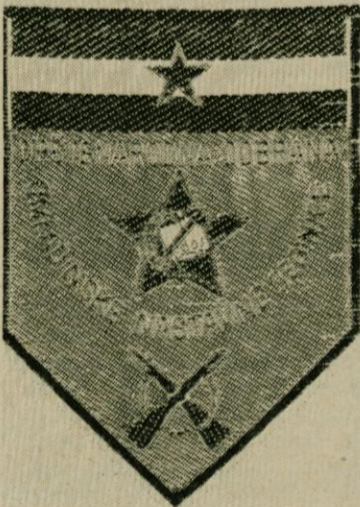
Usposabljanju voznikov bi morali posvetiti več pozornosti kot doslej. Ne glede na pozitivne rezultate, ki so jih dale avto šole pri poučevanju poklicnih voznikov in voznikov amaterjev, je v njihovem delu vrsta slabosti, ki bi jih morali odpraviti, izenačiti pa tudi stališča o ukrepih, ki so potrebni za njihovo uspešnejše delo.

Zvezni zbor skupščine SFRJ je mnenja, da je treba podrobneje znova proučiti kazensko politiko in sistem sankcij na področju prometne varnosti, ker se disciplina udeležencev v prometu kljub precej obširnim represivnim ukrepom očitno ni bistveno izboljšala.

Svet za preventivo in vzgojo
v cestnem prometu

MLADI NA POKLJUKI

10. julija se je 46 mladincev — študentov prvih letnikov fakultet iz domžalske občine poslednjič odpravilo na petnajstdnevno vojaško usposabljanje. Tokrat smo pridobivali vojaška znanja in veščine v mladinskem učnem centru na Pokljuki, kjer so bili poleg Domžalčanov še mladinci iz nekaterih drugih slovenskih občin. V prvem dnevu našega bivanja smo se najprej zadolžili za obleko, obutev, orožje in ostalo opremo, nato pa smo kar takoj začeli s samim usposabljanjem, saj je bil program učnega procesa precej obširen in zahteven, čas, ki nam je bil na razpolago pa omejen. Učni program je poleg praktičnih vaj vključeval še idejno-politično izobraževanje in tudi težnjo po čim širšem vključevanju študentov v najrazličnejša področja dela mladinske organizacije. Priprava oz. usposobitev mladincev za oborožen boj oz. obrambo ni bil edini in najpomembnejši cilj našega usposabljanja na Pokljuki. Več kot to je bila pomembna krepitev bratstva, enotnosti in kolektivnega duha. In brez dvoma domžalski mladinci smo z discipliniranostjo, doslednostjo in zavzetostjo med sanjnim učnim procesom ter z množičnim in in aktivnim vključevanjem v najrazličnejše oblike dela mladinske organizacije naloge uspešno opravili in s tem dosegli zastavljene cilje. Povedano navsezadnje potrjujejo tudi štiri značke PRIMERNEGA MLADINCA —

Emblem, ki so ga nosili mladinci na vojaških vajah na Pokljuki

dobili so jih: ROMAN HUMAR, DUŠAN DROBNIČ, METOD PROŠEK in BOŽO JAŠOVIČ in številne pohvale. Naj vam v ilustracijo in nam v pohvalo povemo, da smo bili domžalski mladinci edini, ki smo si zaslužili kar štiri značke. Ko pa smo že pri hvali, pa prav gotovo velja nekaj besed povedati tudi o samem delu mladinske organizacije. Naša osrednja in največja naloga je bila organizacija kviza „Od SKOJ do ZSMJ“ v okviru bataljona MLADINSKEGA UČNEGA CENTRA na Pokljuki, s katerim smo si pridobili kar zavidljiv ugled, z izdajo biltena OSTAV pa ga le še potrdili. Seveda ne smemo pozabiti omeniti izdelave stenčarov in akcije urejanja okolja kasarne. Doseženim uspehom domžal-

Šola — otroci — promet

Le malo časa nas še loči od trenutka, ko bo zopet zazvonil šolski zvonec in bo naznanil, da je minil čas brezskrbnih počitnic in da se prične novo šolsko leto.

Za otroka se prične čas učenja, za starše in nenazadnje za celotno našo družbo pa velika odgovornost, kako obvarovati dragocena življenja in zdravje naših otrok, ki jim na vsakem koraku, ne samo na poti v šolo in iz šole, temveč tudi pri igri in drugod grozi vsakodnevni utrip prometa. Vsako leto se starejšim šolarjem priključi lepo število prvošolčkov, katerih prvi samostojni koraki v življenju so še dokaj negotovi. Iz dosedanjih izkušenj pa vemo, da starši te otroke samo nekaj dni spremljajo v šolo in domov in končno prepustijo skrb šoli, pa čeprav se lahko najde kratke pol urice, da pospremimo otroka in mu pripovedujemo, kako se mora na cesti vesti, kaj sme in kaj ne sme.

Vse prepogosto pa pozabljamo, da je otrok najbolj dovzeten za mnenje in obnašanje svojih staršev, zato jih moramo tudi z lastnim vzgledom vzgajati v zavestne udeležence v prometu.

Tudi tu vam bo šola v pomoč, saj ima vsaka izdelan varnostni načrt varnih poti, kjer naj bi otroci hodili v šolo in domov. Prav bi bilo, da se s temi načrti seznanim. Vaše pripombe in predloge bodo v šoli z veseljem upoštevali in tako bo vez med vami in šolo tudi v tej smeri bogato poplačana.

Da je stanje na cestah še kako nevarno za otroke, lahko dnevno čitamo v časopisih in tudi o vedno večjem številu mrtvih ali težko ranjenih občanov. Žal tega tudi na območju naše občine ni malo, zato moramo storiti vse, da ne bi ugasnila komaj začeta življenja.

Svet za preventivo in vzgojo
v cestnem prometu

skih mladincev nista botrovali zgolj lastna aktivnost in doslednost, temveč tudi prizadevanja oddelka za ljudsko obrambo pri SOB Domžale v pripravi pred odhodom študentov v mladinski učni center in stalni stiki z njimi med samim bivanjem na Pokljuki.

Številna novo pridobljena znanja, veščine in izkušnje pa s končanim usposabljanjem prav gotovo ne bodo tonila v pozabo. Nujno jih bomo morali vpletati v delo naših osnovnih sredin, še posebej ob aktivnostih v okviru akcije NNNP. Zavedati se moramo, da smo mladi enakovredni tvorci koncepta SLO in obenem tudi nosilci obrambnih aktivnosti v naših sredinah. Jašovič

OBUDILI SMO SPOMIN NA TOVARIŠA EDVARDA KARDELJA

Minilo je leto dni, odkar ni več med nami enega največjih ustvarjalcev naše družbe — tov. Edvarda Kardelja.

Šele ob njegovi smrti, ko sem po televiziji, radiu in iz pogovorov staršev ter v šoli izvedela, da je bil to človek, ki je imel izredne zasluge v razvoju naše družbe, sem se zavedla, da smo izgubili nepozabnega človeka, tov. TITO pa nepogrešljivega delovnega in življenjskega tovariša. On je ob drugih sodelavcih kreiral poti razvoja samoupravnega sistema.

Ljubil je svojo domovino, rad je imel naravo, otroke. Veliko je pisal vse do odhoda v bolnišnico.

Ob njegovi smrti sem videla, da je bil zelo cenjen, ne samo pri nas, ampak po celem svetu. Ob 70. letnici njegovega rojstva je v Ljubljani razstava njegovih del in življenja, ki sem si jo ogledala.

Vesna Jeverica, 4.a.
OŠ ŠLANDROVE BRIGADE
DOMŽALE

NOVICE IZ OBČINSKE KONFERENCE ZSMS

V počastitev proslave na Vinjah je komisija za ljudsko obrambo in ohranjanje revolucionarnih tradicij pri OK ZSMS organizirala dvodnevni pohod. 50 mladincev je popoldne iz Domžal prek Doba in Zaloga odšlo na Vrhpolje, kjer so po družabnem večeru ob tabornem ognju in golažu prespali v šoli. Naslednje jutro so prek Javorščice prispeli k Judeževi domačiji in prisostvovali proslavi.

*****

Osnovna organizacija ZSMS Slovenijales je ena najbolj prizadevnih, ko gre za mladinsko prostovoljno delo. Mladinci so pred kratkim vskočili v nočno izmeno, ko je šlo za ozko grlo v proizvodnji. Ni čudno, da Slovenijales dosega tako zavidljive rezultate na gospodarskem področju, obenem pa so mladi konkretno prispevali k stabilizaciji.

*****

Mladinsko politično šolo je uspešno zaključilo že blizu 100 mladincev v osnovnih organizacijah Slavko Slander, Ekonomska srednja šola, Helios in Univerzale.

*****

Na prvi seji predsedstva Občinske konference so obravnavali šibak odziv za štipendije iz Titovega sklada, ustanovili iniciativni odbor za oživitve dela Počitniške zveze, opredelili izhodišča za delo mladih v akciji NNNP, potrdili vojno vodstvo in določili komisije.

Krivec Kristina iz OO ZSMS Dragomelj in Edo Petercel iz OO ZSMS Groblje bosta zastopala našo občino na vsakoletnem pohodu AVNOJ, ki je najelitnejša manifestacija slovenske mladine na področju pohodništva; sodelujeta iz vsake občine le dva mladince.

*****

V Celju je bila 28. junija zaključna prireditve republiškega tekmovanja NAŠ KLUB 80, ki so se je udeležili tudi naši mladinci. Nagrajene so bile osnovne organizacije TRZIN, MENGEŠ in VIR.

Srečanje pihalnih orkestrrov

V petek 27. junija 1980 je bilo v organizaciji Zveze kulturnih organizacij Domžale in pomoči članov DKD Svoboda Mengeš nadvse uspelo srečanje gorenjskih pihalnih orkestrrov, ki je bilo v dvorani Kulturnega doma v Mengšu.

Na srečanju so se predstavili:

— Pihalni orkester Tržič, pod vodstvom dirigenta Andreja Puharja;

— Godba na pihala DPD Svoboda Lesce, pod vodstvom dirigenta Branka Lacka;

— Pihalni orkester Alpina Žiri, pod vodstvom dirigenta Draga Kanduča;

— Pihalni orkester Solidarnost Kamnik, pod vodstvom dirigenta Leandra Pegana;

— Pihalna godba Moravče, pod vodstvom dirigenta Mira Capudra;

— Pihalna godba Mengeš, pod vodstvom dirigenta Franca Lipičnika.

Pihalni orkestri so izvajali dela tujih in domačih skladateljev, od tega največ skladb moravškega rojaka—skladatelja Gvida Učakarja.

Vsi nastopajoči pihalni orkestri

so se za srečanje skrbno pripravili in skladbe izvedli nadvse uspešno. Razveseljivo je tudi dejstvo, da med posameznimi orkestri ni bilo bistvenih odstopanj, pa čeprav nekateri nastopajo šele nekaj let, drugi pa imajo že dolgoletno tradicijo. Zato so jih poslušalci, ki so napolnili mengeško dvorano skoraj do zadnjega kotička, tudi nagradili z dolgotrajnimi aplavzi.

Uvodoma je spregovoril predsednik ZKO Domžale Slavko Pišek, ki je izrazil zadovoljstvo, da je bila organizacija srečanja gorenjskih pihalnih orkestrrov zaupana ZKO Domžale, ki se lahko pohvali, da ima v društvenih vrstah kar tri pihalne orkestre, in to v Domžalah, Mengšu in Moravčah. Domžalski pihalni orkester se je pred tem že predstavil na podobnem srečanju gorenjskih pihalnih orkestrrov v Skofiji Loki.

Srečanje sta uspešno vodila Minka Žunova in Jože Gogala.

Tone Ravnikar

TRIDNEVNA SLIKARSKA KOLONIJA

Pred nedavnim je domžalsko likovno društvo Petra Lobode pripravilo v skladu s svojim programom v Razdrtem in Podnanosu na Primorskem tridnevno slikarsko kolonijo, ki se je je udeležila velika večina aktivnih članov, sodelovala pa sta tudi akademska slikarja, predsednik društva Janez Praprotnik in mentor Danilo Fugger.

V koloniji je nastalo več zanimivih del, ki so jih tudi strokovno ocenjevali. Najboljša dela bodo ob priložnosti razstavljena.

T. Štefanec

TUDI MI BI RADI PISALI, ČEPRAV ŠE PISATI NE ZNAMO

Tovarišico Vido Cerar, našo učiteljico, smo prosili, če piše v našem imenu, ker mi še pisati ne znamo. Smo učenci male šole.

Malo šolo imamo samo enkrat na teden, zato se že zdaj učimo pesmico: „Mrtvemu kurirčku“, ki jo bomo naslednji teden zapeli pri spomeniku padlih v Domžalah, ko jim bomo prižgali svečke in položili cvetje.

Za dan mrtvih se spomnimo svojih babic in dedkov, ki so nam že umrli. Spomnimo se tudi padlih borcev in žrtev, ki so se žrtvovali med vojno za nas, da smo mi zdaj svobodni in srečni v svoji domovini.

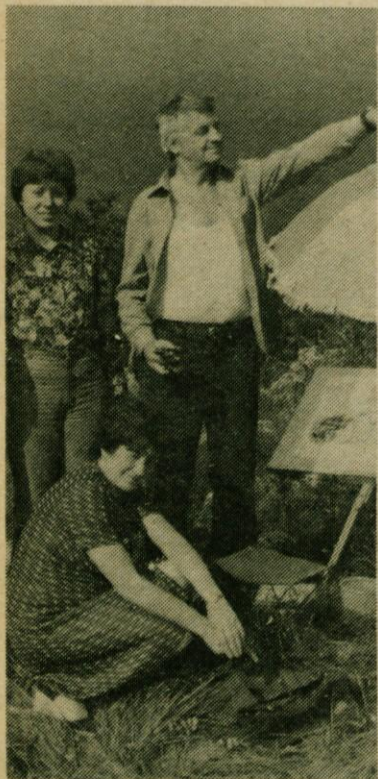
BOJANA: Takrat, ko je od moje mamice mamica bila še majhna ji je že mamica umrla. Ker je pokopana daleč od nas, ji nesemo za ta dan vsako leto svečke in cvetje.

Tovarišica nam je zaigrala pesmico na blokflavto in jo nekajkrat zapela, potem smo jo večkrat ponovili, najprej skupaj, nato sta jo še Anica in Boštjan sama zapela s pomočjo tovarišice.

Tovarišica nam je razdelila liste z besedilom te pesmice in doma jo bomo še utrjevali z mamico in očkom. Napravili smo tudi ilustracijo pesmice.

TINA: „Jaz sem pa narisala še svečke poleg groba.“

Otroci MALE ŠOLE iz O.Š. Slandrove brigade

Udeleženci slikarske kolonije pred kamero

Živinoreja in mleko

Meseca junija sem obiskal Mihaela TIČA v Zg. Javorščici, upokojenega kmeta. Tičeva kmetija je ena izmed srednje velikih kmetij. Ima 16 ha zemlje, od tega polovico travnikov, ostalo pa njive in gozd.

Kmetija CERARJEVIH je visoko nad Vrhpoljami, oddaljena od glavne ceste kar tri km. Zemlja je kamnita in jo je težko obdelovati strojno, vendar je kljub strojem še veliko ročnega dela.

Gospodar Miha je poročen z Marijo in v zakonu sta se jima rodili dve hčerki in sin. Hčerki Ivanka in Minka sta poročeni in živita na območju Moravske doline. Sin Miha je tudi poročen, živi doma, hodi v službo, ima družino. Žena Anica in sam pomagata očetu pri raznih delih na kmetiji. Otroka sta še šoloobvezna. Živijo v slogi in zadovoljstvu.

Žena Marija je imela preko petnajst let v reji otroke, ki jih je dobila iz različnih krajev Slovenije. Dobila je dojenčke, jih vzgajala, dokler niso pričeli obiskovati osnovno šolo. Potem pa jih je oddala nazaj. Otroke je dobila iz Zavoda, zadnjega otroka je oddala leta 1979.

Rejenci se često vračajo k Tičevi mami na Zg. Javorščico, saj so že nekateri iz šole in samostojni. Tičevi, domačini pravijo, da je mama rejencev in na to je tudi ponosna.

Tičev ata je kmečki upokojenec, skupno z ženo Marijo rada gresta na izlete, ki jih organizira Društvo upokojencev Moravče. Oba sta veseljaka, posebno ata. Pri sosedih sta priljubljena in spoštovana.

V hlevu imajo sedem glav goveje živine in konja. Krmo v glavnem pridelajo doma, vzamejo v najem kakšen travnik, dokupijo le krmila. Drugače je na kmetiji dohodek od lesa, živine in drv, pa tudi mleko oddajajo. Letno ga oddajo okrog osem tisoč litrov in tisoč kg mesa. Čeprav tukaj niso cene najbolj ugodne, sta mleko in meso donosnejša od ostalega.

Tičev ata gre že v 71. leto, pa je kljub starosti še vsako jutro na Vrhpolju. Tja nosi mleko v dveh pločevinastih posodah — 25 litrov mleka na takozvani leseni „krošnji“, katero je napravil sam. Pravi, da mleko rad nosi, ker ima čas in rad pojde med ljudi.

Denar, ki dobi za mleko, žena porabi za trgovino in plačilo elektrike. Skratka denar nima teka, ker je takšna draginja.

Kako je z zdravjem?

„Lansko zimo sem imel kar dve težji operaciji. Na krošnji žagi sem ponesrečil na desni roki. Zadnje čase pa mi pešajo tudi noge, zato sem več v hiši in počivam, slišim in vidim še dobro.“

Ko je bil mlad in zdrav, je doma v delavnici „tišlaril“, saj je imel veselje do tega dela. Največ pa

Tičev ata pred svojo domačijo na Zgornji Javorščici, ko odhaja z mlekom v dolino

je hodil po terenu in opravljal tesarska dela po Moravski dolini, Dolskem, Litiji in še drugih krajih. Pravi, da je napravil nešteto kozolcev enojnikov in tudi topolarjev. Izdeloval je razna kolesa za vozove, sadne in mline na kamne za mletje žita. Vse to je delal kot samouk, dokler je pač mogel zaradi zdravja.

Imate urejeno življenje?

„Ja, ga imam. Vso oskrbo imamo skupaj kot družina. Se razumemo s sinom in njegovo ženo Ančko. Nič mi ne manjka drugega kot zdravje.“

Kaj pa obiski?

„Obiskov imam kar dosti, tako da mi ni nikoli dolgčas.“

In vaša želja?

„Rad bi živel v krogu svojih, pa praznoval osemdesetletnico med svojimi najdražjimi.“

Na koncu najinega klepetu sem očetu Mihu zaželel dobrega počutja in zdravja med domačimi, posebno pa še ob njegovem vsakodnevem opravilu — nošnji mleka v krošnji.

Zabeležil in slikal
Jože NOVAK

OBVESTILO

Kinološko društvo Domžale obvešča vodnike psov, ki so letos obiskovali tečaj za šolanje psov in njihovi psi niso opravili izpita ISP-A, da je pričetek nadaljevanja tečaja 11.8.1980 ob 17. uri na društvenem vežbališču. Vabljeni so tudi tisti vodniki, ki bi s svojim psom želeli delati izpit ISP-1.

V SPOMIN

IVO KOŽAR – VOJKO

Na domžalskih Žalah smo se 17. julija poslovili od borca in invalida Ivota Kožarja – Vojka. Pokojni Ivo se je rodil leta 1928 v obrtniški družini v Domžalah. Vojna vihra ga je doletela v tistih letih življenja, ko je bil poln mladostne zagnanosti, kar ga je pripeljalo tudi med tiste, ki so kot člani Zveze slovenske mladine organizirali vrsto sabotažnih akcij proti okupatorju. Ivo je sodeloval v teh akcijah vse do jeseni 1943, ko je moral v ilegalo. Najprej se je vključil v VOS, kasneje pa v VDV, kjer se je udeleževal številnih drznih akcij. Med borci je bil priljubljen zaradi drznosti in vesele narave. Po osvoboditvi se je vključil v obnovo porušene domovine, toda bolezen je kmalu začela usmerjati njegove življenjske poti. Dolgo časa se ji je upiral, vendar je bila močnejša od njegove dobre volje, ki jo je čestokrat izkazoval na številnih izletih skupaj z borci in invalidi.

Od pokojnega Ivota se je v imenu krajevne organizacije ZB NOV in VVI Domžale poslovil Janez Kovač, v zadnji pozdrav pa so izveneli akordi žalostink Pevskega zbora upokojencev iz Domžal.

PETER RODE

Na pokopališču v Dobu smo se 24. julija poslovili od Petra Rodeta. Pokojni Peter se je rodil 29. junija 1908 v delavski družini v Domžalah. V Stobu se je izučil za mizarja in se kasneje zaposlil v Papirnici Količevo. Kmalu se je vključil v napredno delavsko gibanje ter sodeloval tudi v znani stavki papirniških delavcev. Tudi vojna ga ni doletela nepripravljenega, takoj se je vključil v Osvobodilno fronto kot njen aktivist, kurir, obveščevalec in član gospodarske komisije.

V njegovi hiši v vasi Turnše pri Dobu so se zbirali pomembni organizatorji vstaje, komunisti, njihove preganjane družine, kasneje pa tudi partizani – borci Radomeljske čete in drugi.

Tovariš Peter Rode je bil eden tistih zavednih delavcev – revolucionarjev, ki so v najtežjih časih ustvarjali našo svobodo in lepše življenje delovnih ljudi.

Ob nenadni smrti, ki je prekinila njegov zaslužni pokoj po 40-letnem delu, smo mu ob zadnjem slovesu dali priznanje ter mu izkazali zahvalo mnogi borci, aktivisti, delovni tovariši, krajani in sosedge.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše mame

IVANKE KOSEC

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste počastili njen spomin, z nami sočustvovali in jo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala vsem, ki ste ji prerani grob pokrili z venc in cvetjem, in vsem, ki ste darovali v dobrodelne namene. Zahvaljujemo se gospodu župniku in gospodu Mušiču za pogrebni obred in pevskega zbora.

Prisrčna zahvala pa še vsem, ki ste našo drago mamo v času bolezn obiskovali in jo s prijaznimi besedami bodrili.

Njeni domači.

ZAHVALA

Kruta usoda nam je iz naše sredine iztrgala ljubljenega sina in brata

BRANKOTA RESNIKA

iz Vošč pri Blagovici

Ob mnogo prerani izbugi našega Brankota se najlepše zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, sosedom za poklonjeno cvetje, izrečeno sožalje ob njegovi zadnji poti. Še posebno se zahvaljujemo sosedom, ki so v najtežjih trenutkih prišli na pomoč. Enaka zahvala velja tudi župniku za opravljeni obred. Še posebej se zahvaljujemo delovni organizaciji Napredek in Cirilu Sešku, Mitji Pevcu in Antonu Florjančiču za poslovilne besede. Najlepša hvala vsem tistim, ki ste mu okrasili njegov zadnji dom in ga v tako velikem številu spremljali na njegovi zadnji poti.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Vsi njegovi.

V SPOMIN

17. avgusta 1980 mineva leto dni bolečine, odkar te je kruta usoda iztrgala iz naše sredine. Zapustil si nas v veliki bolečini, naš dobri in skrbni ati

JOSIP KRANJEC

Nisi se poslovil od nas, brez slovesa si odšel, zato nikoli ne bomo verjeli, da te ni več. Tvoj lik je živ med nami, a le tvoj tihi dom je nema priča, da te ni več. Našo ljubezen do tebe, naš dragi ati, ti lahko izkazujemo samo še s cvetjem in obiski brez pogovora. Bridkega in večnega sna te ne osvobodijo niti naše solze, niti naša notranja bolečina, ki nam kljuje v srcih. Nikoli te ne bomo pozabili, dragi ati. Zahvaljujemo se vsem prijateljem in znancem in vsem, ki se te spominjajo.

Vsi njegovi.

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi mojega moža

DUŠANA CERARJA

se iskreno zahvaljujem stanovalcem bloka v ulici Veljka Vlahoviča 1 E za izrečeno sožalje in denarno pomoč.

Vsem najlepša hvala!

Žena Marija.

ZAHVALA

Ob izgubi dragega moža, očeta, brata in starega očeta

PETRA RODETA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so mu stali ob strani v težkih trenutkih, še zlasti pa Občinskemu odboru ZZB NOV, družbenopolitičnim organizacijam Krajevne skupnosti Dob, Papirnici Količevo in sosedom za pomoč ter spremstvo na njegovi zadnji poti.

Posebno se zahvaljujemo obema govornikoma Alojzu Sušniku in Marjanu Bolharju za poslovilne besede ter godbi, pevcem in praporščakom.

Iskrena hvala.

Vsi njegovi

ETA – ŽIVILSKA INDUSTRIJA
KAMNIK

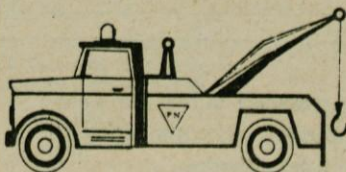
potrebuje za opravljanje svoje dejavnosti

VEČJE ŠTEVILO DELAVK

Osební dohodek od 5.000 do 6.000 din

Vabimo tudi učence in dijake, da se udeležijo počitniškega dela v naši delovni organizaciji. Za opravljeno delo nudimo soliden zaslužek.

Vse zainteresirane vabimo, da se zgledajo v kadrovskem oddelku delovne organizacije, kjer dobijo tudi podrobnejše informacije.

Avtovlečno službo vršim na
vseh relacijah NON-STOP

NOVAK Pavel
Tovarniška 27
Preserje, p. Radomlje
Tel. (061) 721-784

melodija

**DO MELODIJA – tovarna glasbil in učil
MENGEŠ**

Komisija za delovna razmerja

O B J A V L J A:

1. prosta dela in naloge za nedoločen čas:
  - a) dela na lesnoobdelovalnih strojih
  - b) analitik časa – normirec
  - c) čiščenje proizvodnih in upravnih prostorov
  - d) vratar – varnostnik

POGOJI:

- a) KV mizar ali PK mizar in 1 leto delovnih izkušenj
- b) lesni tehnik in 1 leto delovnih izkušenj
- c) NK delavka
- d) NK delavec in izpit za varnostnika.

2. Prosta učna mesta za:

- a) poklic glasbilar – 5 učnih mest
- b) poklic orodjar – 1 učno mesto

POGOJ:

Uspešno končana osemletka.

Kandidati naj pošljejo pismene vloge z dokazili v 15. dneh po razpisu na naslov: DO MELODIJA Mengeš, Trdinov trg 4 – kadrovska služba.

Podjetje ne nudi stanovanj.

DONIT – kemična industrija Medvode n.sol.o.

TOZD SVIT KAMNIK

Komisija za medsebojna razmerja

O B J A V L J A prosta dela in naloge

**OBRATNEGA ELEKTRIKARJA
za nedoločen čas**

Pogoji:

- kvalificiran električar
- končana vojaška obveznost
- zaželen tečaj iz „S“ naprav (ni pogoj).

Nudimo stimulatívni osební dohodek od 8.500 din dalje.

Kandidate prosimo, da vložijo pismene ponudbe v roku 15 dni od objave razpisa na naslov: DONIT TOZD SVIT, Kamnik, Bakovnik 4/a.

ZDRUŽENJE OBRTNIKOV

DOMŽALE

Šaranovičeva 21, Vir

R A Z P I S U J E

prijava za XIII. mednarodni sejem obrti in opreme od 20. do 28. septembra v Celju.

Vsi zainteresirani člani Združenja obrtnikov naj najkasneje do 20. avgusta 1980 prijavijo svojo udeležbo na sejmu obrti in opreme v Celju in rezervirajo razstavni prostor. V prijavi naj bo navedeno tudi koliko m² potrebujete za razstavo svojih proizvodov.

Prijave oddajte na gornji naslov.

**Združenje obrtnikov
Domžale**

**ORODJARNA
CAJHEN JOŽE**

Poljska pot 17, Domžale
Telefon 721-160

Iščem graverska in rezkalna dela.
Kupim sode z odpadnim oljem iz
osebnih avtomobilov.

**ZDRUŽENJE ŠOFERJEV
IN AVTOMEHANIČKOV
DOMŽALE, Ljubljanska 97**

R A Z P I S

ZŠAM DOMŽALE obvešča vse interesente, ki si želijo pridobiti poklic „VOZNIKA“ motornih vozil, da

r a z p i s u j e

vpis v šolo s sledečimi pogoji:

- da ima kandidat najmanj 6 razredov osnovne šole,
- da je za ta poklic zdravstveno sposoben.

Prijave za vpis se sprejemajo:

- v ponedeljkih od 8. do 10. in od 16. do 18. ure,
- v sredo od 8. do 10. in od 14. do 18. ure,
- v petkih od 8. do 10. in od 16. do 18. ure,

v pisarni društva, Ljubljansk c. 97 /nasproti Postaje milice/.

Rok vpisa je do 31. avgusta 1980. Pričetek pouka 1. september 1980.

Hkrati s šolo za poklic „voznika“ se pričnejo redni tečaji za kandidate „B“ kategorije.

Podrobne informacije dobite v pisarni društva med uradnimi urami.

ZŠAM DOMŽALE

DELAVSKA UNIVERZA DOMŽALE

R A Z P I S U J E

v šolskem letu 1980/81 naslednje šole in tečaje:

OSNOVNO ŠOLO ZA ODRASLE – 7. in 8. razred za vse tiste, ki niso uspeli končati osnovne šole

DVOLETNO ADMINISTRATIVNO ŠOLO – 1. in 2. letnik

Pogoj: končana osnovna šola in starost nad 17 let – zaposlitev

DVOLETNO DELOVODSKO TEKSTILNO ŠOLO – 1. letnik tkalske in konfekcijske smeri

Pogoj: končana poklicna šola ključavničarske stroke, ali za krojačice, šivilje, pletilje in zaposlitev v tekstilni stroki – 2 leti prakse

STROJPISNE TEČAJE

KROJNO-ŠIVILJSKE TEČAJE – začetne in nadaljevalne

GOSPODINJSKE (kuharske) TEČAJE

TEČAJE ZA VOZNIKE VILICARJEV

Pogoj: končani vsaj 6. razredov osnovne šole, starost nad 18 let, zdravniško spričevalo o zdravstveni sposobnosti ali vozniški izpit

TEČAJE ZA SKLADIŠČNO POSLOVANJE za delavce, ki opravljajo dela in naloge v skladiščni službi

TEČAJE HIGIENKEGA MINIMUMA za delavce, ki delajo v gostinski in prehrabneni stroki

TEČAJE ZA UPRAVLJALCE „S“ NAPRAV za delavce, ki delajo na nevarnih mestih ogroženih od eksplozivnih zmesi

TEČAJE NEMŠKEGA IN ANGLEŠKEGA JEZIKA – začetne in nadaljevalne

TEČAJE IZ VARSTVA PRI DELU za profile delavcev v delovnih organizacijah.

PREDAVANJA: v šolah za starše in šolah za življenje, o prometni varnosti za šole in delovne organizacije.

Skupaj s Klubom samoupravljalcev organiziramo vse oblike DRUŽBENEGA IZOBRAŽEVANJA:

šolo samoupravljanja – šolo za delegate

usposabljanje v osnovnih organizacijah ZK

seminarje za kandidate in novospregjete člane ZK

politično šolo in dopisno šolo marksizma

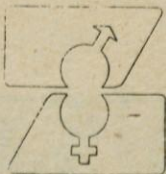
seminarje za vodstva in članstvo DPO

posvete in tribune z različnih tematskih področij

vse ostale oblike na podlagi medsebojnih dogovorov.

USPOSABLJANJE ZA LJUDSKO OBRAMBO IN SAMOZAŠČITO na podlagi dogovora z oddelkom za ljudsko obrambo pri skupščini občine, pristojnimi komiteji v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih.

V posamezne oblike izobraževanja in usposabljanja se lahko vpišete **VSAK DAN** od 6. do 14. ure v tajništvo DELAVSKE UNIVERZE DOMŽALE, Kolodvorska 6/I, kjer dobite tudi vse potrebne informacije ali po telefonu na številko: 721-082 ali 722-278.

Univerza Edvarda Kardelja v Ljubljani
biotehniška fakulteta n. sol. o.

vtozd za živinorejo o.sub.o.

• groblje 3 61230 domžale yu

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA
VTOZD ZA ŽIVINOREJO

O B J A V L J A prosta dela in naloge:

OSKRBOVALCA PERUTNINE na obratu Križ — dva delavca

Pogoji:

Od kandidatov pričakujemo, da imajo končano osnovno šolo in veselje do dela z živalmi.

Delovno razmerje sklenemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom. OD. po pravilniku. Stanovanja ni. Poskusno delo traja 90 dni.

Kandidate vabimo, da pošljejo pismene prijave s kratkim življenjepisom na naslov: VTOZD za živinorejo, Groblje 3, v 15. dneh od dneva objave.

ABC POMURKA

Trgovsko gostinska delovna organizacija
NAPREDEK DOMŽALE o.sub.o.
Komisije za delovna razmerja

O B J A V L J A J O proste delovne naloge:

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

1. VODJA GLAVNEGA KNJIGOVODSTVA

Pogoji:

- višja ali srednja izobrazba ekonomske smeri
- dve oz. štiri leta delovnih izkušenj.

TOZD OPREMOTEHNA

2. SKLADIŠČNI DELAVEC v poslovalnici Kurivo

Pogoji:

- NKV delavec
- poskusno delo 2 meseca.

3. SKLADIŠČNI DELAVEC v Veleblagovnici

Pogoji:

- NKV delavec
- izpit za voznika mot. vozil „B“ kat.
- poskusno delo 2 meseca.

TOZD GOSTINSTVO IN TURIZEM

4. VEČ NATAKARJEV — IC

Pogoji:

- KV natakali ali
- PKV natakali in dve leti delovnih izkušenj.

5. KUHAR—ICA

Pogoji:

- KV kuhar
- nudimo možnost izpopolnitve za pripravo dietnih jedil.

6. UČNA MESTA za poklic:

- natakali
- slaščičar
- kumar

Pogoji:

- uspešno končana osnovna šola
- starost do 18 let
- ustrezno zdravstveno stanje.

Rok za prijave je 15 dni po objavi na naslov: Trgovsko gostinska delovna organizacija Napredek Domžale, Ljubljanska 64.

O G L A S

V varstvo vzamem dva
dojenčka — otroka od 5. do
15. ure v Domžalah.
Naslov v uredništvu gla-
sila.

O G L A S

Siamskega muca iščemo.
Ovratnica, kratek rep. Prosi-
mo javite proti nagradi.
Ljubljanska 68, Dom-
žale, tel. 721-265.

Cenjene stranke obveščamo, da čistimo tudi preproge, tekače in
tapison ter vsa usnjena oblačila iz velurja, semiša in gladkega usnja.

Čistimo strokovno in hitro. Cene konkurenčne!

Usluge čiščenja vršimo v kemični čistilnici na Rodici (bivša
železniška postaja), sprejemnico pa imamo tudi v Domžalah,
Ljubljanska cesta 84 na dvorišču.

Se priporočamo!

Kemična ekspresna čistilnica

J. ZOREC

Domžale — Rodica

OSNOVNA ŠOLA MATIJA BLEJCA — MATEVŽA M E N G E Š

O B J A V L J A prosta delovna opravila za

2 SNAŽILKI PROSTOROV.

Prošnje pošljite na komisijo za medsebojna delovna razmerja na
Osnovni šoli Matija Blejca — Matevža Mengeš v 14. dneh po objavi
v časopisu. Pričetek dela je 1. september 1980.

O G L A S

Poceni prodam: elektri-
čni štedilnik na 4 plošče,
kavč (raztegljiv v zakonsko
posteljo), dva fotelja, otro-
ško posteljo in 6 kuhinjskih
stolov (sedeži tapicirani
drap-rjav karo).

Peršin, Preserje, Tovarni-
ška 57 (blok), Radomlje.

O G L A S

Ugodno prodam športni
voziček in rjavo otroško
posteljo z jogijem.

Prodajam tudi pralni stroj
Gorenje.

Naslov: Jeseničnik, Šlan-
drova 2, Domžale.

O G L A S

Iščem starejšo žensko ali
upokojenko, ki bi bila pri-
pravljena hoditi v dopoldan-
skem času na dom k dvema
šoloobveznima otrokoma.

Naslov v uredništvu gla-
sila.

Z GOSTOVANJA V ZAMEJSTVU

Čudno je morda slišati o delovanju
smučarskih društev sedaj, ko smo tudi
koledarsko zakoračili v poletje; pa
vendar je to običajno za vse prizadete,
kajti poletni oddih ni enak za vse.

V zamejskem kraju Devin, nedaleč od
Trsta, so se smučarji sedmih slovenskih
in petih zamejskih klubov pomerili med
seboj na vročem asfaltu. Pa ne peš, niti
ne s takšnimi stroji, ki uživajo izveček
ene najdragocenejših tekočin, ki ji pravi-
mo tudi „nafta“. Tekmovali so z rol-
kami, ki so precej podobne kotalkam, le
da so dosti daljše in se je moč poganjati
s palicami.

Smučarski klub Ihan je bil najuspeš-
nejši slovenski klub, ki je na tretjem
pokalu „GRMADA“ v skupnem seštev-
ku osvojil tretje mesto, takoj za doma-
čini SK Devin in SC Mestre, ki so imeli
predstavnike v skoraj vseh od trinajstih
kategorij.

Največ točk med pionirji so zbrali:
Lenček Aleš (2), Kovič Bojan (4),
Lekan Boštjan (2) in Pogačnik Mateja,
ki je zmagala, med mladinci so Povirk
Marko, Kokalj Zvonka in Peter Gregorič
vsi prispeli na cilj kot drugouvrščeni.
Med člani pa je Rak Franci zasedel
četrto mesto, zmagal pa je Tone Djurič
iz Mojstrane, pred Kranjčanom
Carmanom.

Samo tekmovalje pa ni imelo le
tekmovalnega značaja, ampak tudi
utrjevanje vezi s Slovenci onstran meje.
Septembra bo prav takšno tekmovalje
tudi v Ihanu, na katero bodo povabljeni
tudi zamejska športna društva.
Rezultati v skupnem seštevku:

1. SK DEVIN	103 točke
2. SC MESTRE	81 točk
3. SK IHAN	76 točk
4. TVD PARTIZAN DOL	45 točk
5. ŠD RATEČE	35 točk.

J. Gregorič

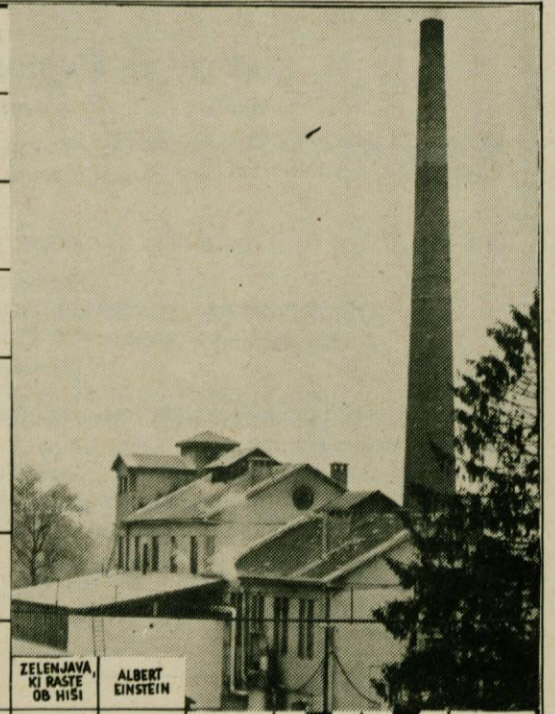
Tudi v letošnjem letu so se domžalski
alpinisti udeležili tradicionalnega prvo-
majskega tabora jugoslovanskih dopisni-
kov v Paklenici. Tabora se je udeležilo
10 članov našega odseka. V kanjonu
Velike Paklenice, v stenah Aniča kuka,
Čuka, Marita kuka, Crljenici in Koti 37
so opravili 105 vzponov

Živulović

Za razvedrilo — križanka

SESTAVIL I. S.	ZALOGA, PRIHRANKE NADOMESTEK	POTROŠNIK RAZNIH OBLIK MOČI (VODA, PARA, ELEKTR.)	VEČJI PROSTORI V GRA- DOVIH	MESTEČE V NIGERIJU BLIZU ISADANA	NEKDANJI RUSKI VLADAR
ČLOVEK ALI ŽIVAL RDEČE BARVE					
ANTIČNA PESEM IZ KRATKIH VERZOV					
DIVJE EVROPSKO GOVEDO					
DOBA, VEK				VEČJE MESTO V RO- MUNIJU	SLOV. KRATICA ZA NAŠO ARMADO
LAHKA KOČIJA					

RISAL A. B.	PALADIJ MOSTIČEK		ANGL. FILM REŽISER (DAVID)		KRATICA ZA ULICO POLET VNEMA, ELAN		ZELENJAVA, KI RASTE OB HIŠI	ALBERT EINSTEIN				
ITAL. MESTO ZAHODNO OD ALBE			GORA V SVICI		JAVNO IZR. MNENJE OBDEL. KOS ZEMLJE				PIANIS- SIMO GLEJ			AVTOM. TOVARNA V MARI- BORU
MITOLOŠKA GOSPODARI- CA MORJA			PRIPADNICA ST. GRŠ. RODU AMERIŠKI DRAMATIK (EUGENE)			SOLATNA TRAVNI- SKA RASTLINA OKLEŠČEK, KREPELCE						
IZBOKLOST KONVEKSNOST								KOLNICA VOZARNA CVETO NOVAK				
PRIMORSKI NAZIV ZA STAREGA OČETA KEMIČNI SIMBOL ZA PROTAKTINIJ					IME MO- GOCNEGA RIMSKEGA PAPEŽA				SPREM- LJEVALEC OGNJA			
KROMPIR- JEVA KASA			PREDSEDNIK ZIS DJURANOVIČ NAZAD- NJASTVO, OTRDELOST	ZASEDBA STANOVANJA, NASELITEV					GL. MESTO BABILONIJE OKUSNA MORSKA RIBA			ČESKO MOŠKO IME
LASTNIK VREDNOST. PAPIRJEV, DELNICA						GR. MIT. PASTIR- SKI BOG PRETEPANJE						
					KOS OBDE- LANE ZEM- LJE NA VRTU				RUSKI NOMAD PRIMORSKA POKRAJINA			
			SEVERNI JELEN		LJUBKOV. M. IME SKLADA- TELJ HA- CATURJAN			POGANJEK, KAL STAR, PA- METEN MOZ				
			PROSTOR ZA GOVED IN KONJE V HLEVU, PA TUDI ZA OVCE NA PROSTEM			RAZBRZ- DANOST VOJAŠKA LADJA						ZNAMENITI AVSTRIJ. DIRIGENT (HERBERT FON)
			ITAL. VOJNO IN TRG. PRISTANIŠČE Z. IME ASKERČ. PESEM	IGLASTO DREVO			MESTO V SRBIJI POLJSKA REKA PRITOK ODRE					
BELGIJSKA LETAL- SKA DRUŽBA ZVEZDA V OZVEZDJU VELIKEGA PSA					AVSTRIJSKI POLITIČ. PREDS. RE- PUBLIKE (FRANZ)				OROŽJE VITEZOV SOVJ. SAH. VELEMOJSTER (POUL)			
BESEDE ZA VEČ ENAKIH POJMOV, SO- ZNAČICA					LITERAT, PRIPOVED- NI PESNIK							
SNOV ŽELZ Z NOTRA- NJIM IZ- LOČANJEM					AVTOMOBILSKA OZNAKA SREDIŠČA VOJVODINE REKA V J. AFRIŠKI REPUBLIKI	KOS BLAGA GUNJA	SVETOPIŠ. OSEBA		HRIBOV. POKRAJINA V SZ. GRČIJI KOL SREDI KOPE, KOZOLEC, OSTROV			
UNIČE- VALKA ZELEZA			VRTNA IN LONČNA RASTLINA GRŠKA CRKA					VESELJE, BLAZENOST CIMOSOV AVTO				
IZVRŠNI SVET			OBRAZ S STROJNO PRO- IZVODNJO AVT. OZNAKA LIBANONA					VISOKA SOLA V STAREM VEKU				
LEPOTILO, OLEP- SANJE					SEVERNO- AMERIŠKI INDIJANEC			PRESTOL- NICA IN NAJVEČJE MESTO SZ				
VOJAŠKI POZDRAV					IME FILM. IGRALKE TURNER			KRAJ PRI LJUBLJANI			VEK, DOBA, VEČNOST	

